

Mechelen : ouderenbeleid

Mechelen : ouderenbeleid

Wie zijn de Mechelse senioren?

Senioren zijn

- Leeftijdsgrens is niet bepaald. De grens 60+ wordt iets vaker gehanteerd vb in ouderenbehoefteonderzoek, door de Mechelse Ouderenraad, door meerdere ouderenverenigingen,...
- Twee generaties :

Flower-powergeneratie

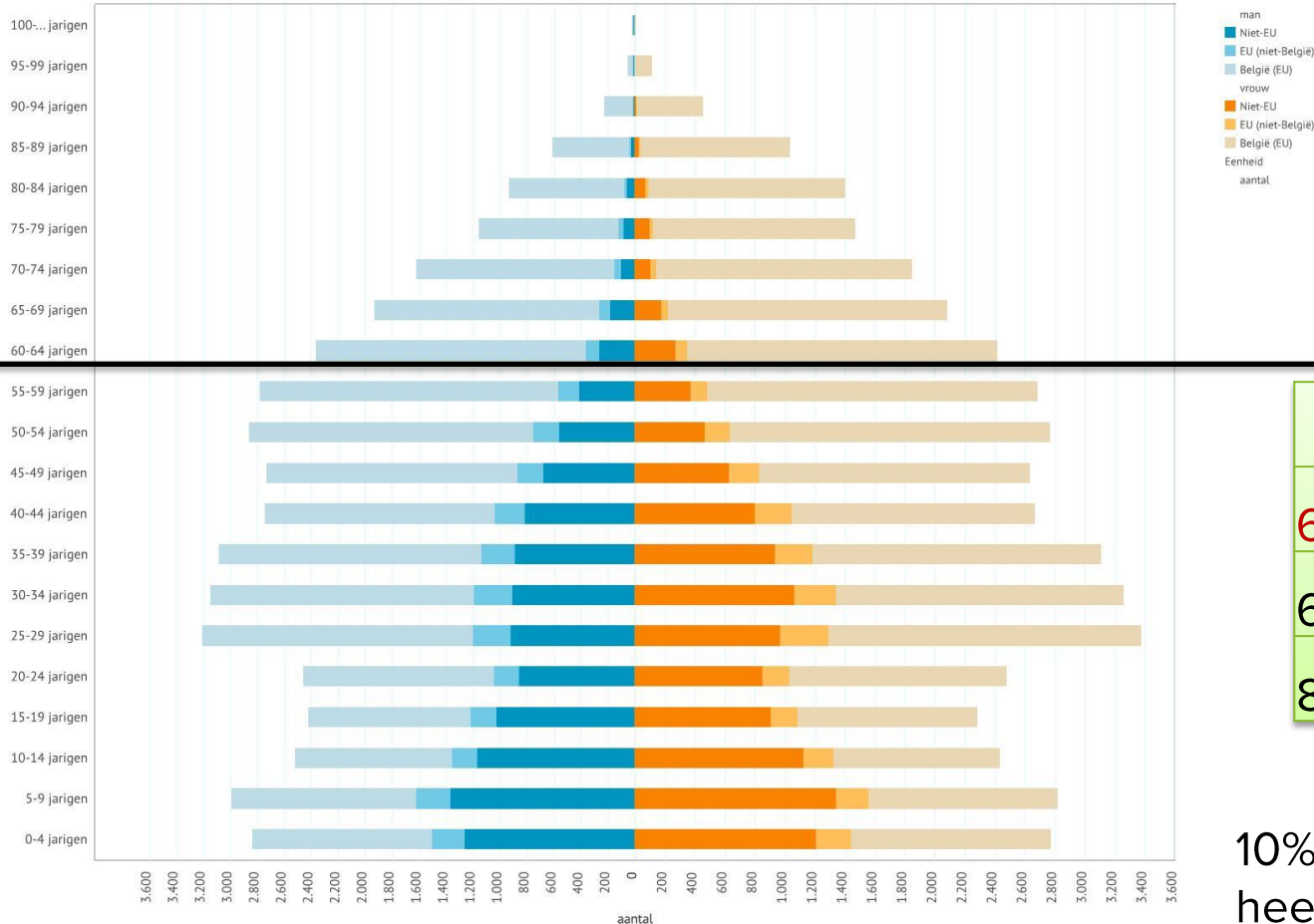

Vooroorlogse generatie

60-plussers : aantallen

bevolking naar herkomst, lft, gesl, wachtregister, nationaliteit (incl. W.R.) 2018 - Mechelen

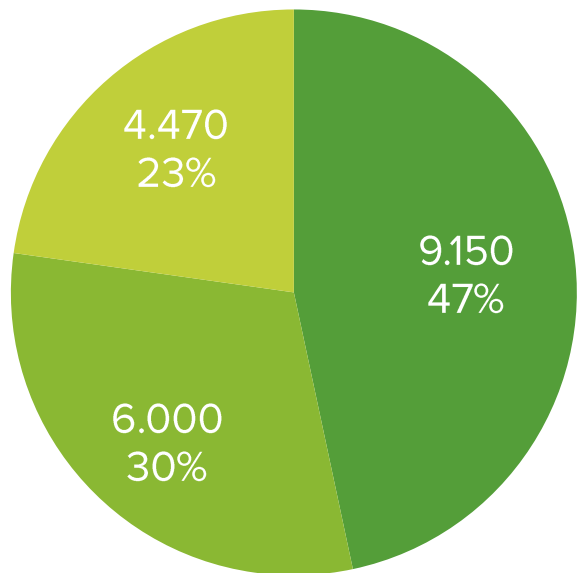
2019		
60-plus	19.837	22,9%
65-plus	14.909	17,2%
80-plus	4.747	5,5%

10% van de 60-plussers heeft migratie-achtergrond

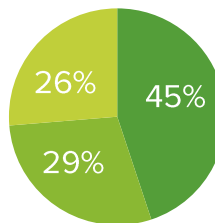
60-plussers : per leeftijdscategorie

- 60-69
- 70-79
- +80

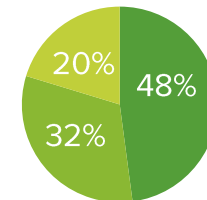
Mechelen

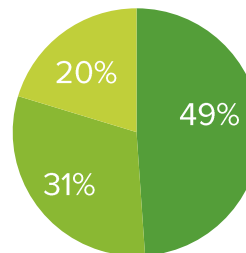
Centrum 7.250

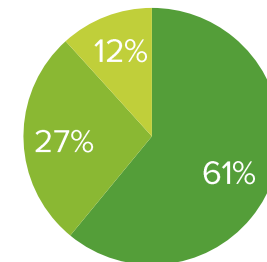
Buitenwijken 6.957

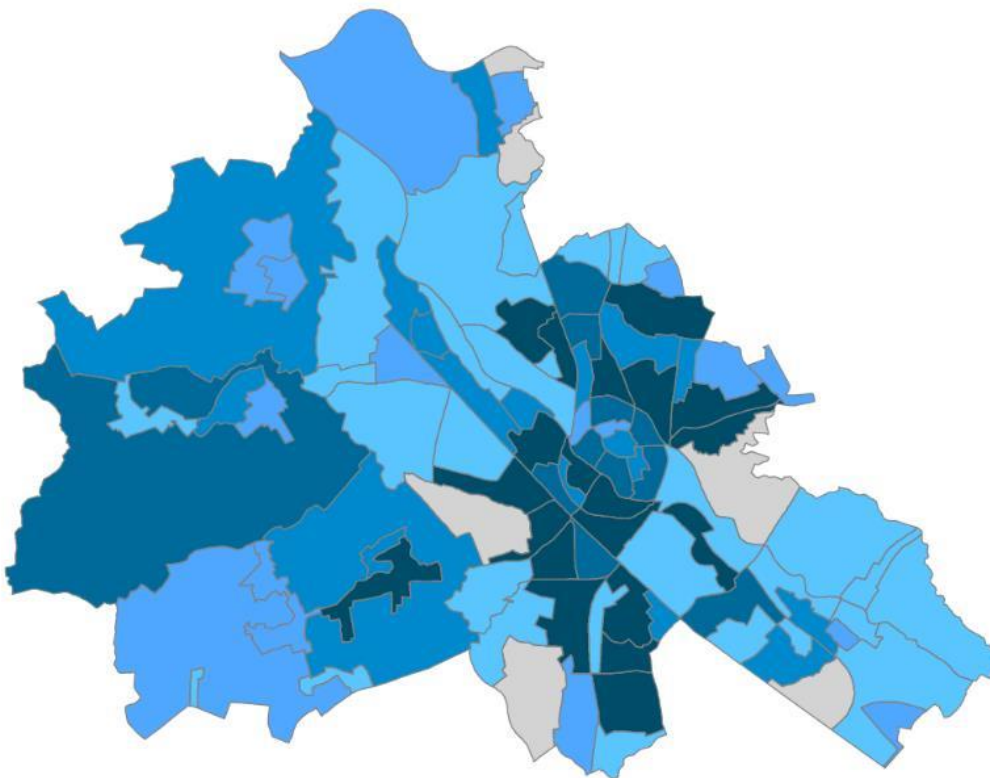
Dorpen 5.379

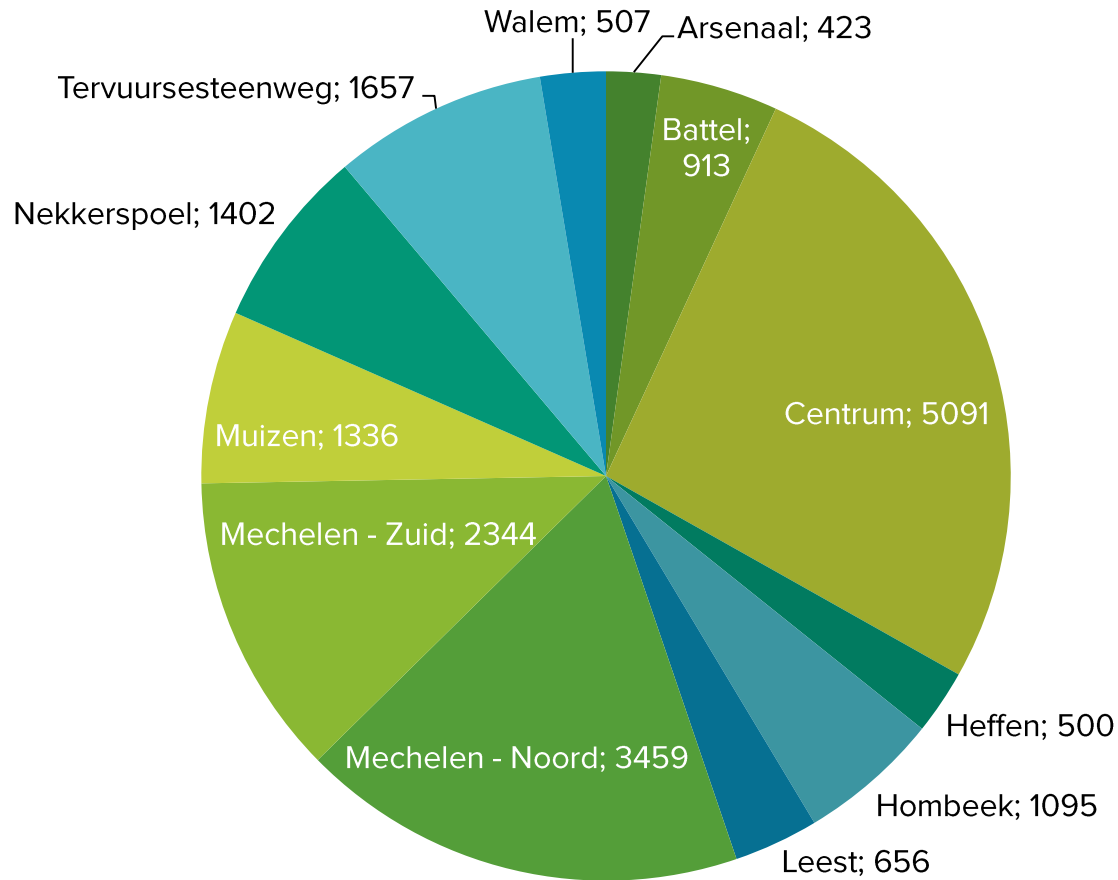
Vreemde herkomst 1.980

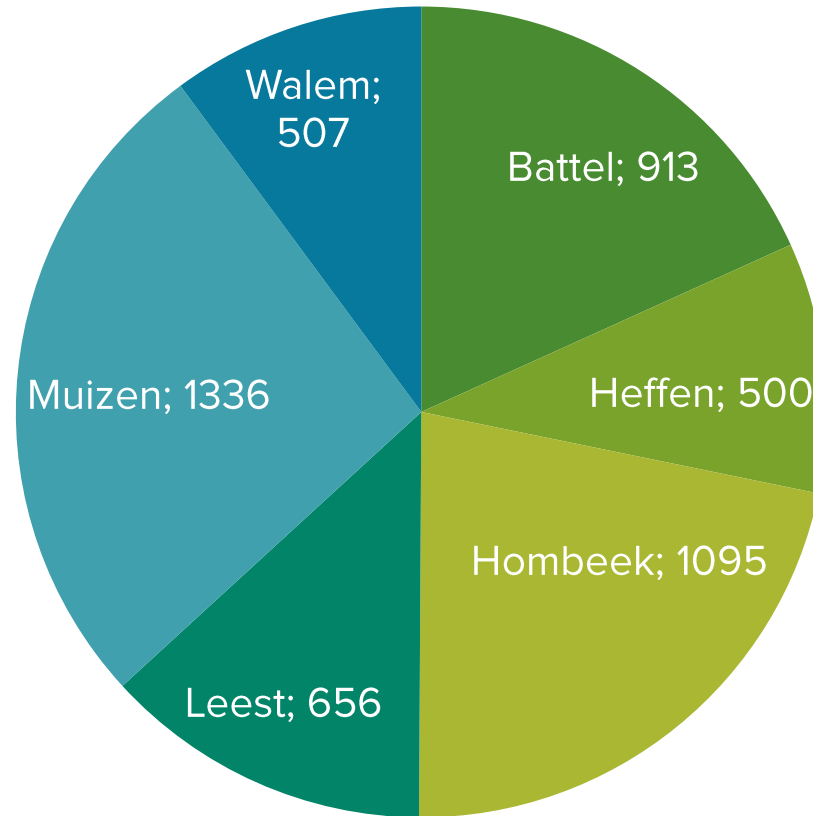
60-plussers per statistische sector

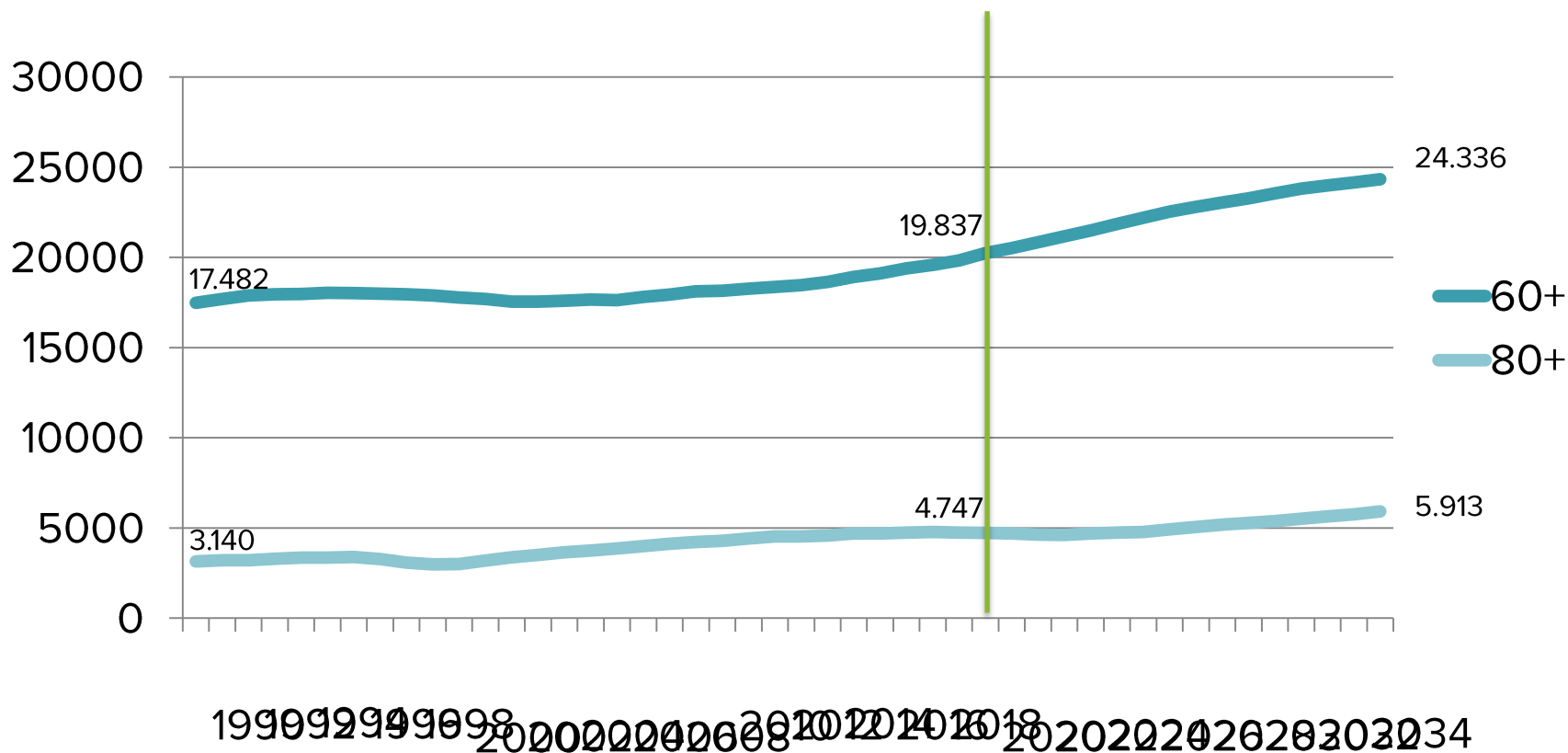
60-plussers per wijk

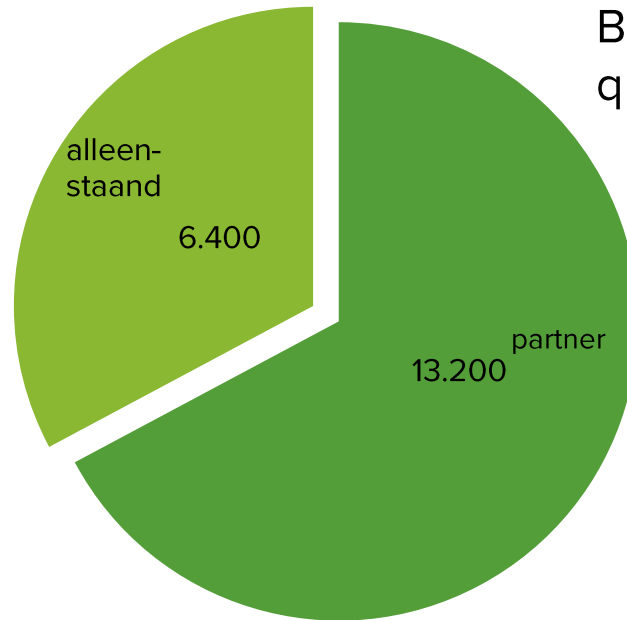
60-plussers in de dorpen

Evolutie 60- en 80-plussers

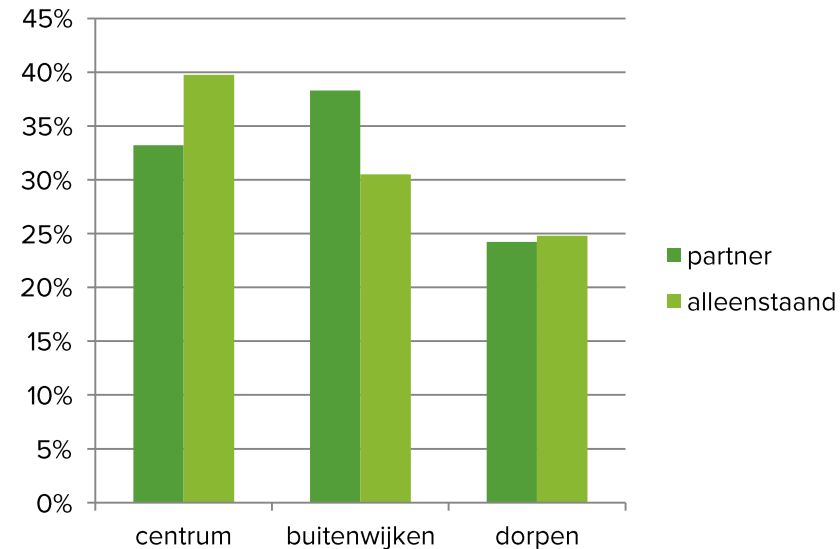
Burgerlijke stand

10% gescheiden; bij 60-ers : 13%

Alleenstaanden leven meer in centrum

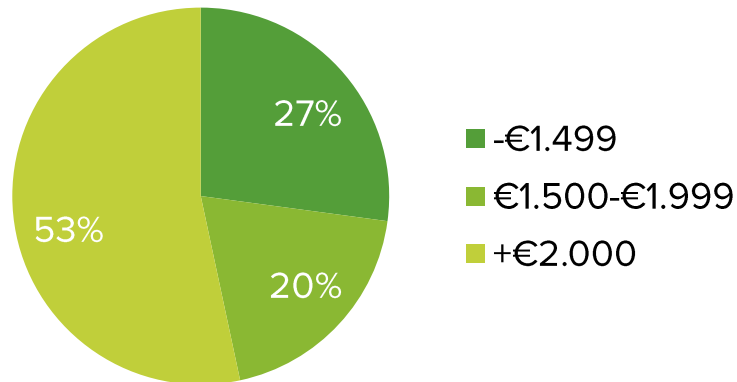
Bij 80-plussers : iets meer alleenstaanden;
quasi evenveel weduwen als gehuwden

Inkomen

- *Het opleidingsniveau van de Mechelse senioren is hoger dan deze van de gemiddelde Vlaming*

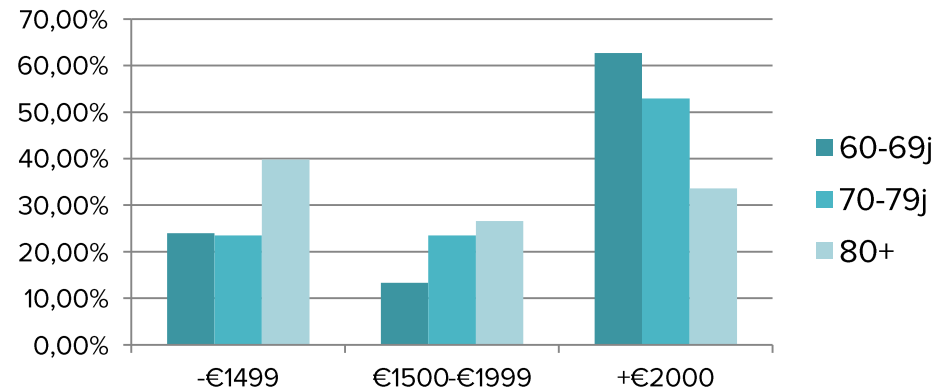
Gezinsinkomen/maand

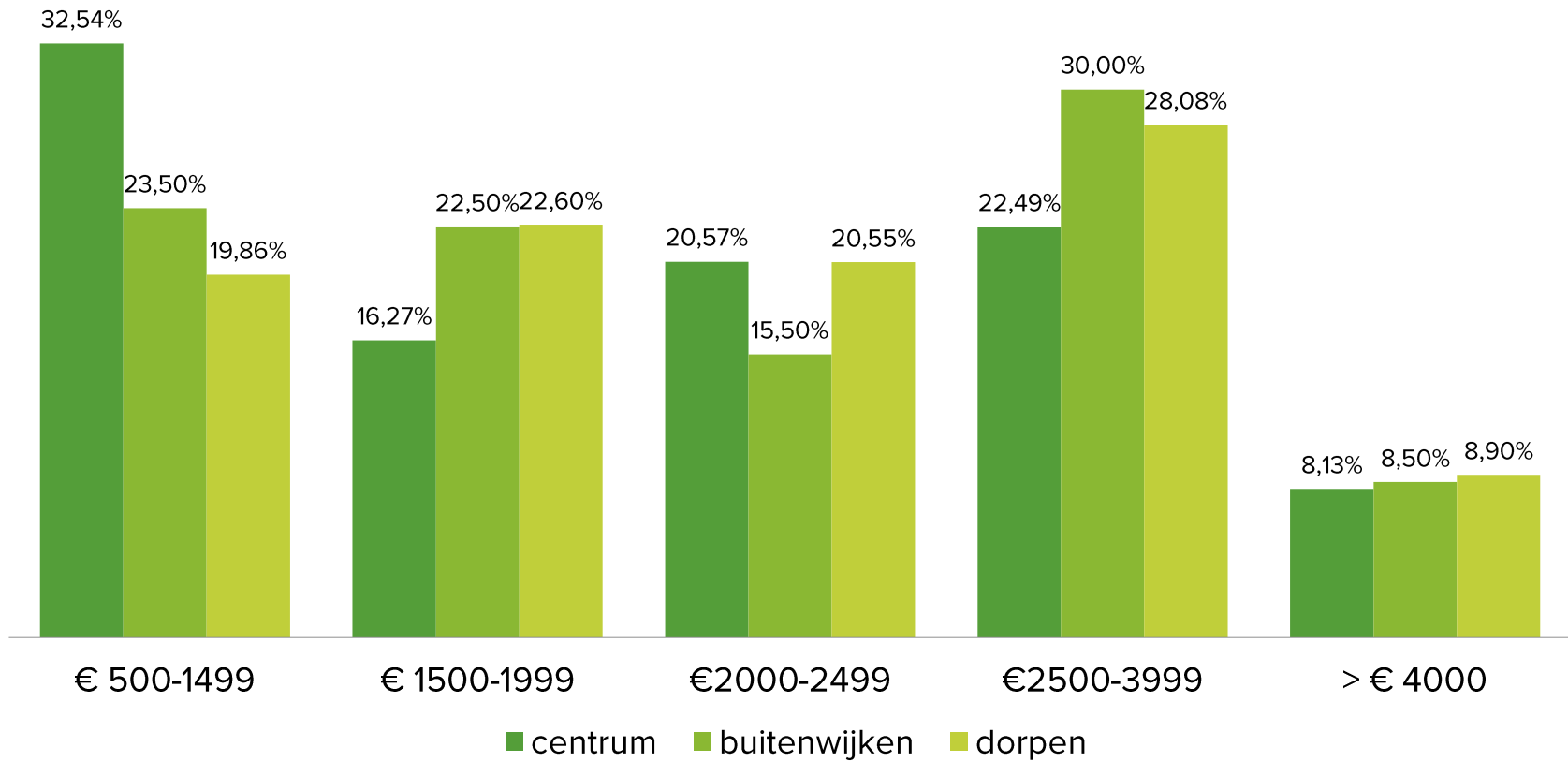

Bij de laagste inkomens is 1 op 3 vrouw

*39% van de 60-ers werkt nog
35% geeft aan niet rond te komen*

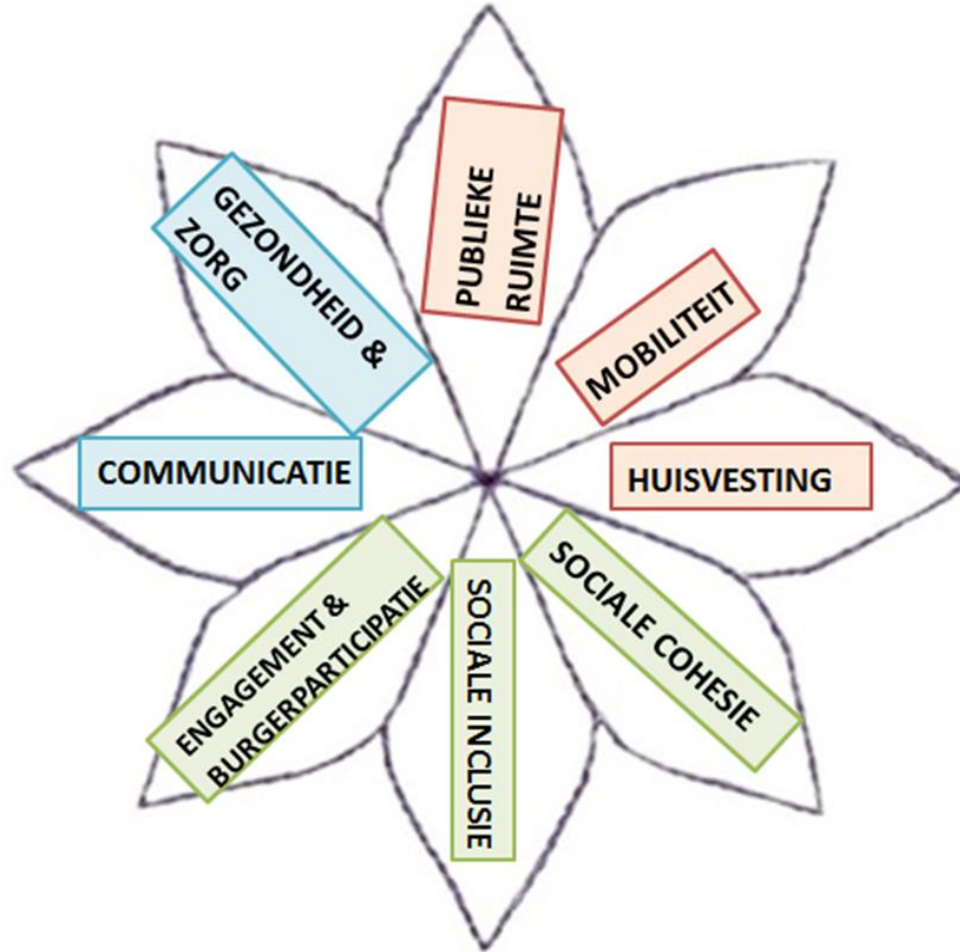

Mechelen : ouderenbeleid

Leeftijdsvriendelijk Mechelen

Leeftijdsvriendelijk Mechelen

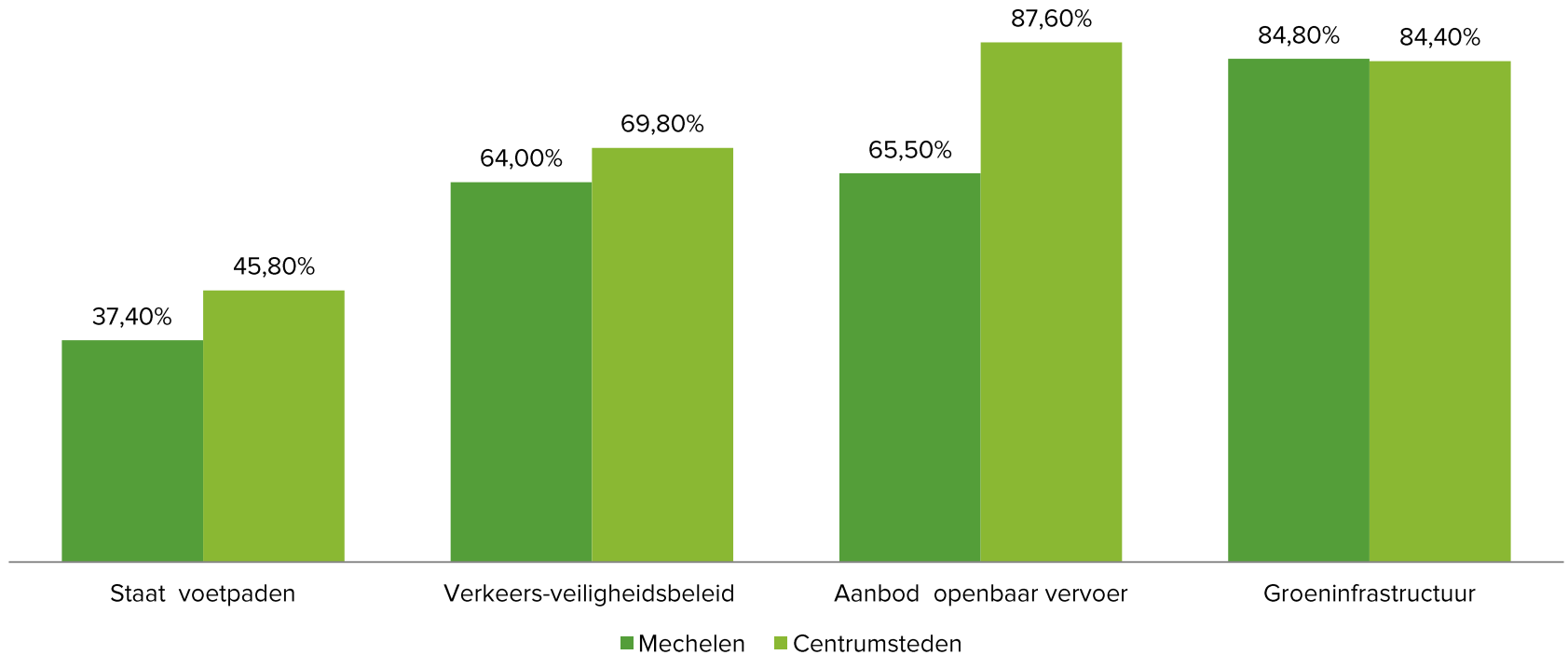

Leeftijdsvriendelijk Mechelen

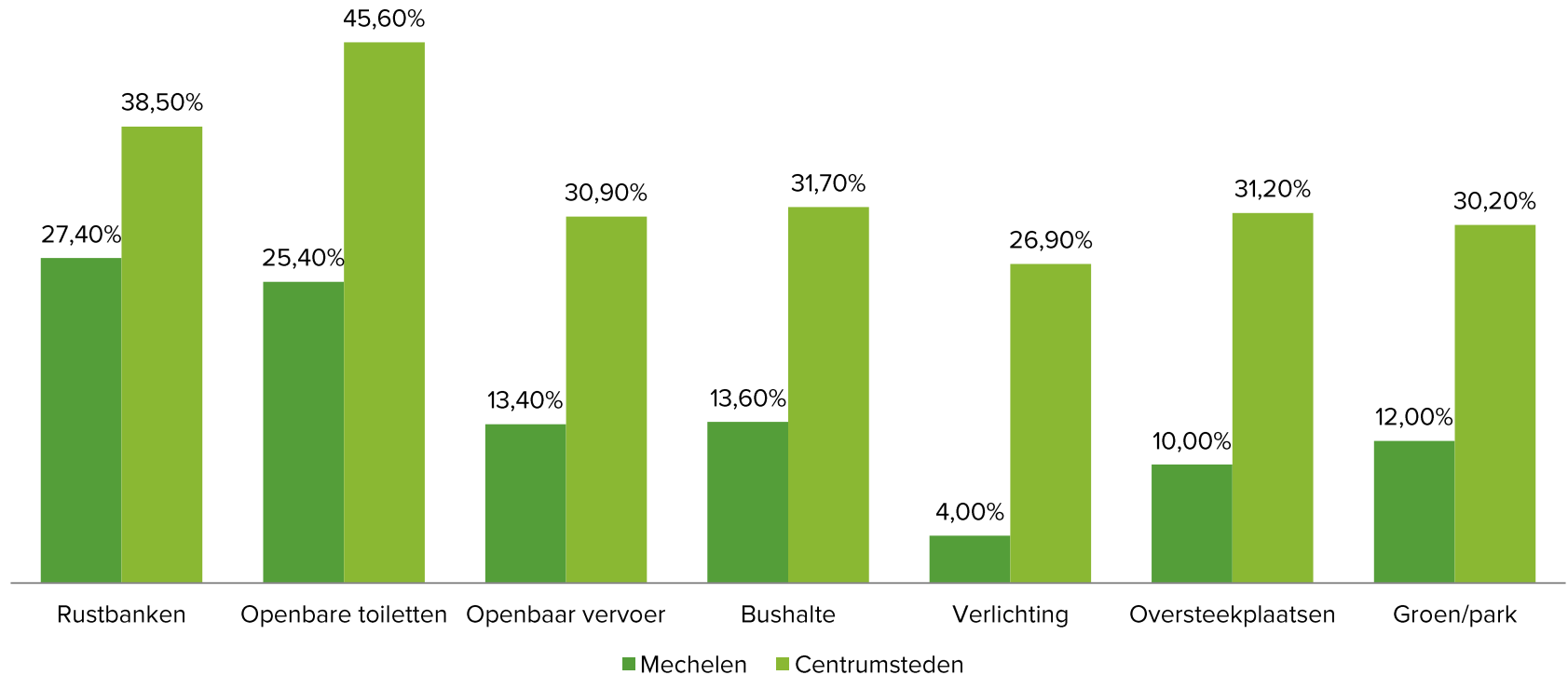
Publieke ruimte & infrastructuur

Publieke ruimte & infrastructuur

Tevreden over

Welke basisvoorzieningen mis je in je buurt?

Aandachtspunten & kansen

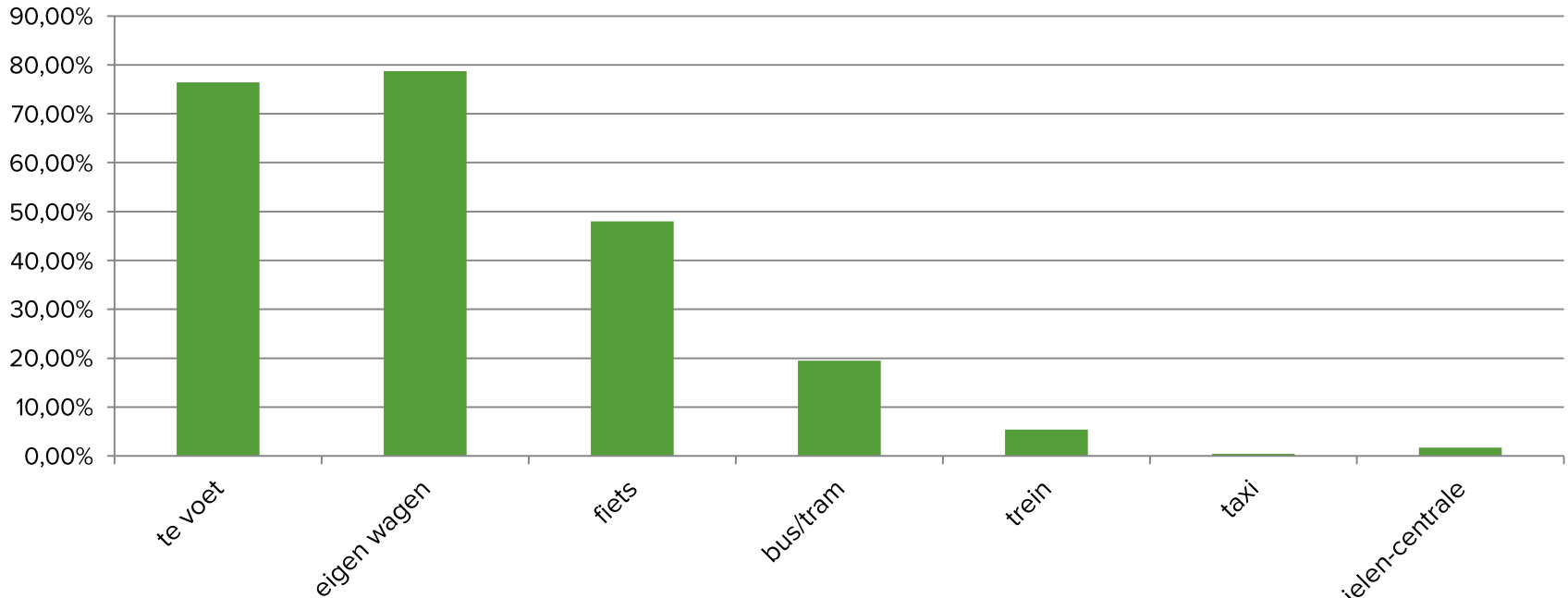
- ❑ Team voet- en fietspaden (BA92&380)
- ❑ Toegankelijkheid
 - Toegankelijkheidsambtenaar Serge Uytgeers (deel van ons team)
 - Charter toegankelijke gemeente (INTER)
 - Structurele samenwerking met de Foundation
 - Mechelse Ouderenraad: Memorandum + deelteam toegankelijkheid
- ❑ Rustplekken, sanitaire voorzieningen & degelijke verlichting (Mechelse Ouderenraad) (BA456)
- ❑ Wijk- en dorpsontwikkelingsplannen samen met buurtbewoners (BA40&50)

Leeftijdsvriendelijk Mechelen

Mobiliteit

Verplaatsingsgedrag

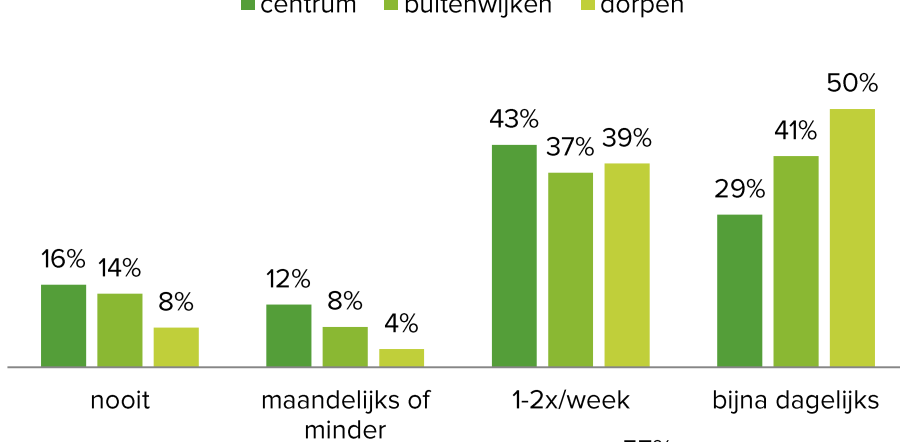

*88% van de 60'-ers rijdt met de wagen; 58% met de fiets
53% van de 80+-ers rijdt met de wagen; 26% neemt bus en 6% MMC*

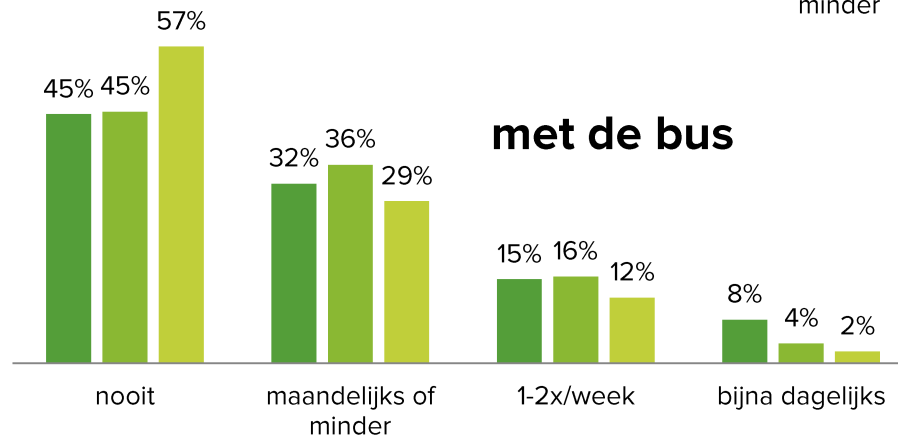
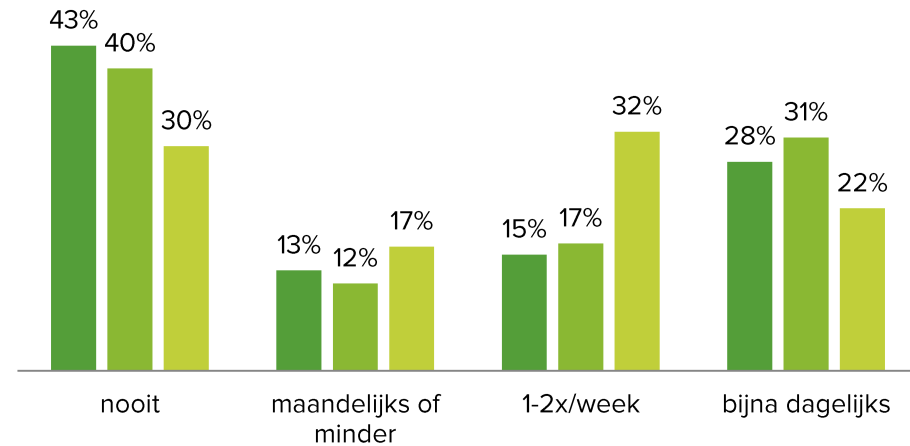
Verplaatsingsgedrag

met de auto

■ centrum ■ buitenwijken ■ dorpen

met de fiets

met de bus

Veiligheid in het verkeer / verkeersdrukke

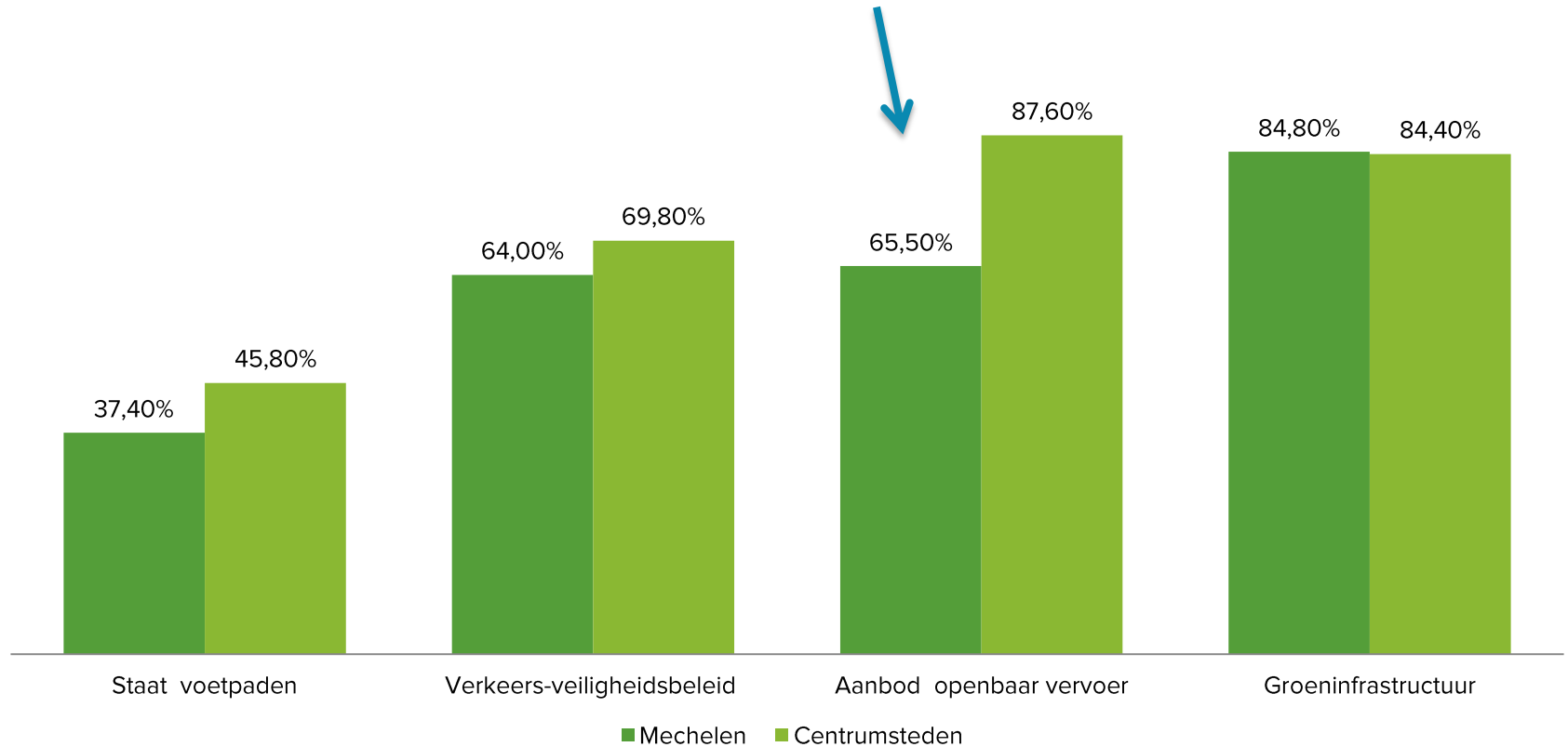
44% voelt zich onveilig in het verkeer

44% klaagt over verkeersdrukke in de buurt

24% klaagt over te veel lawaai in de buurt

Deze cijfers liggen hoger dan in de andere centrumsteden

Aanbod openbaar vervoer

Aandachtspunten & kansen

- ❑ Wanneer we ouder worden, bepaalt onze woonplaats hoe mobiel we zijn. Buiten een stadskern vergroot het risico op sociaal isolement. (VAB-studie)
- ❑ Korte ritten / verbinding centrum-dorpen
- ❑ Speerpunt mobiliteit biedt kansen:
 - BFF (bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk)
 - Vervoerregio met oa vervoer op maat
 - Halte-infrastructuur verbeteren
 - Deelmobiliteit (aandacht voor digitaal ongeletterden)
 - Taxicheques
 - Minder Mobielen Centrale / Vlotter
 - Alternatieven zoals fietstaxi, watertaxi

Aandachtspunten & kansen

- ❑ Verkeersveiligheid / langer groen bij oversteekplaatsen
- ❑ Respect tussen alle weggebruikers + meer controle en informatie + inzetten op participatie van ervaringsdeskundigen (Mechelse Ouderenraad)

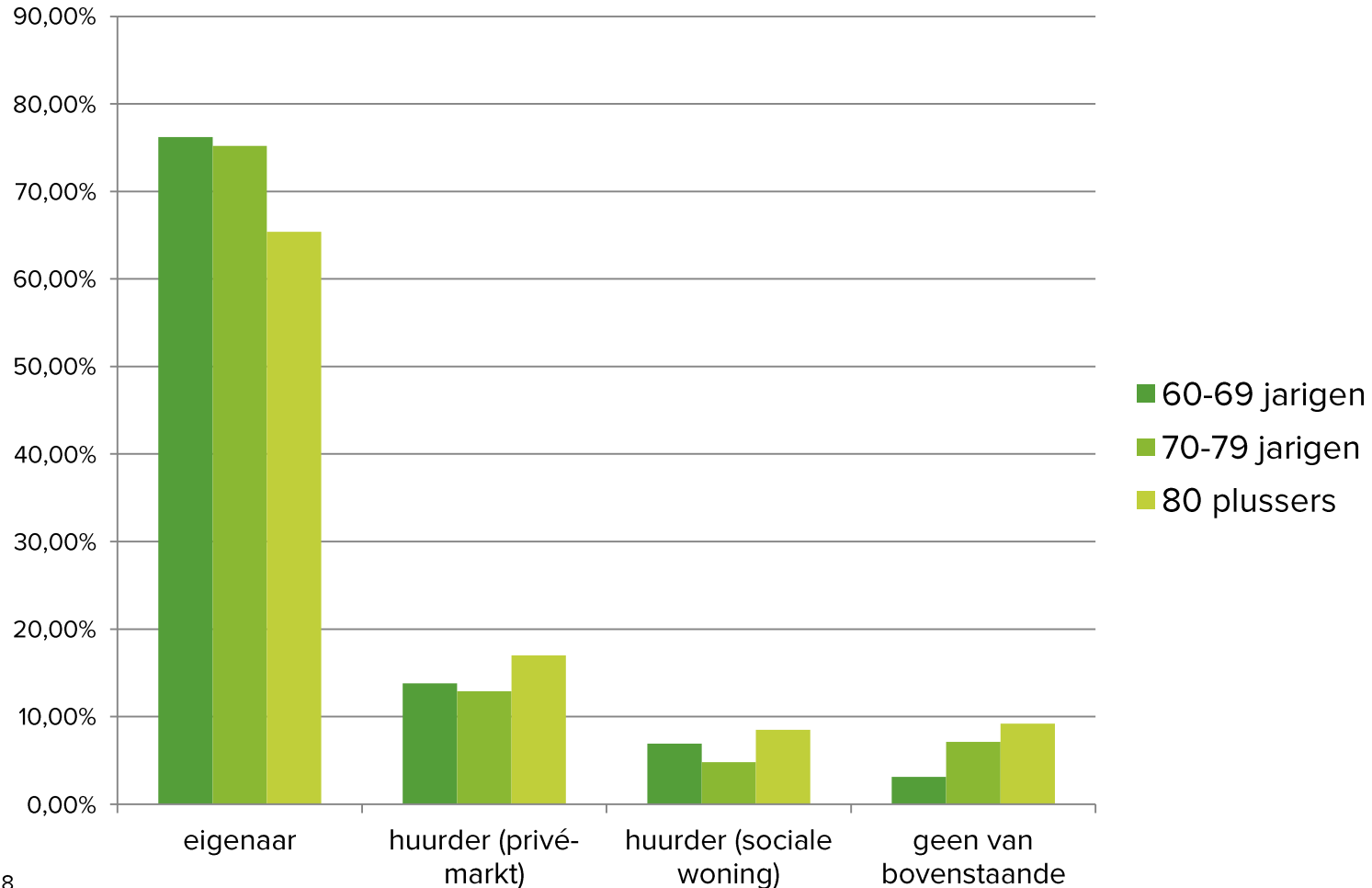

Leeftijdsvriendelijk Mechelen

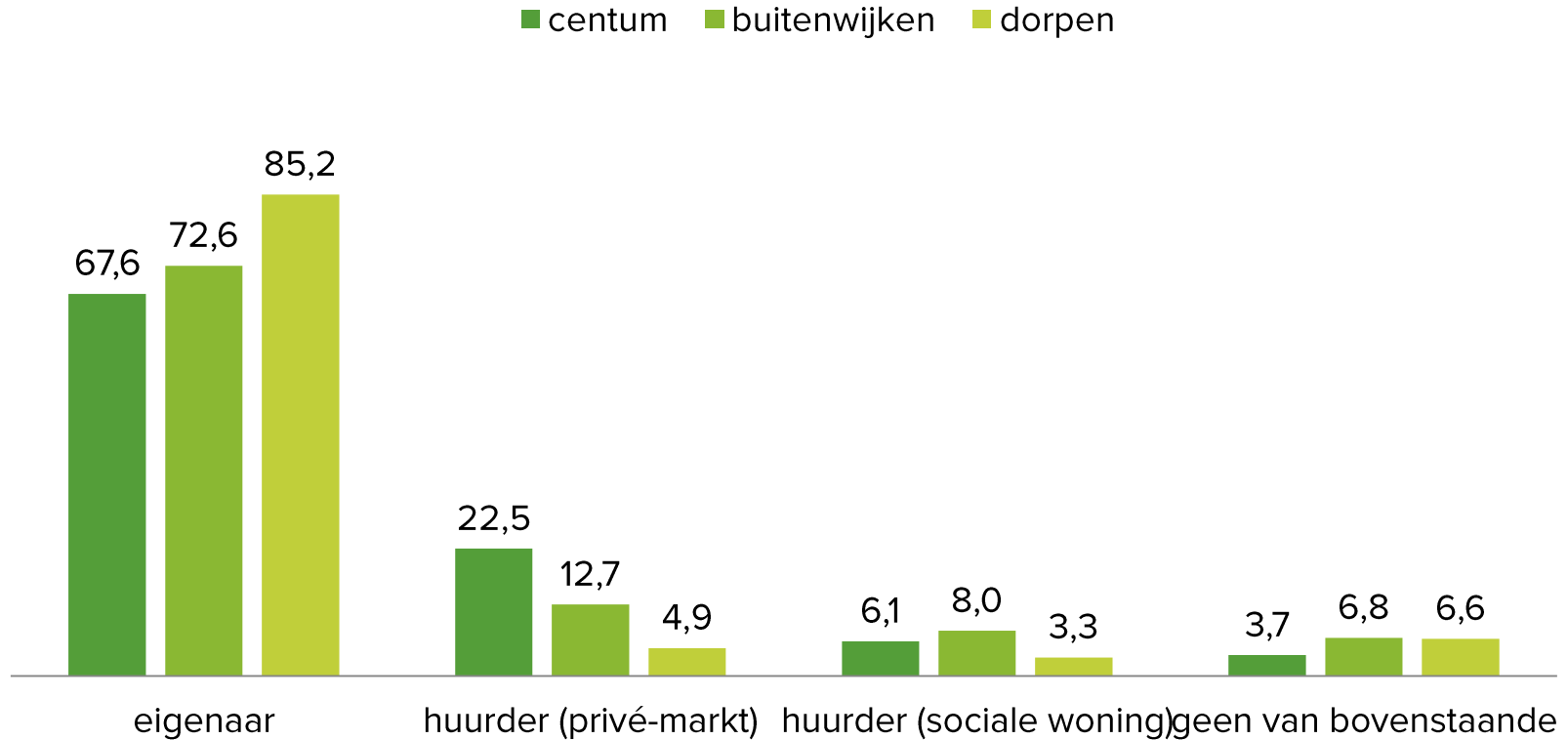
Huisvesting

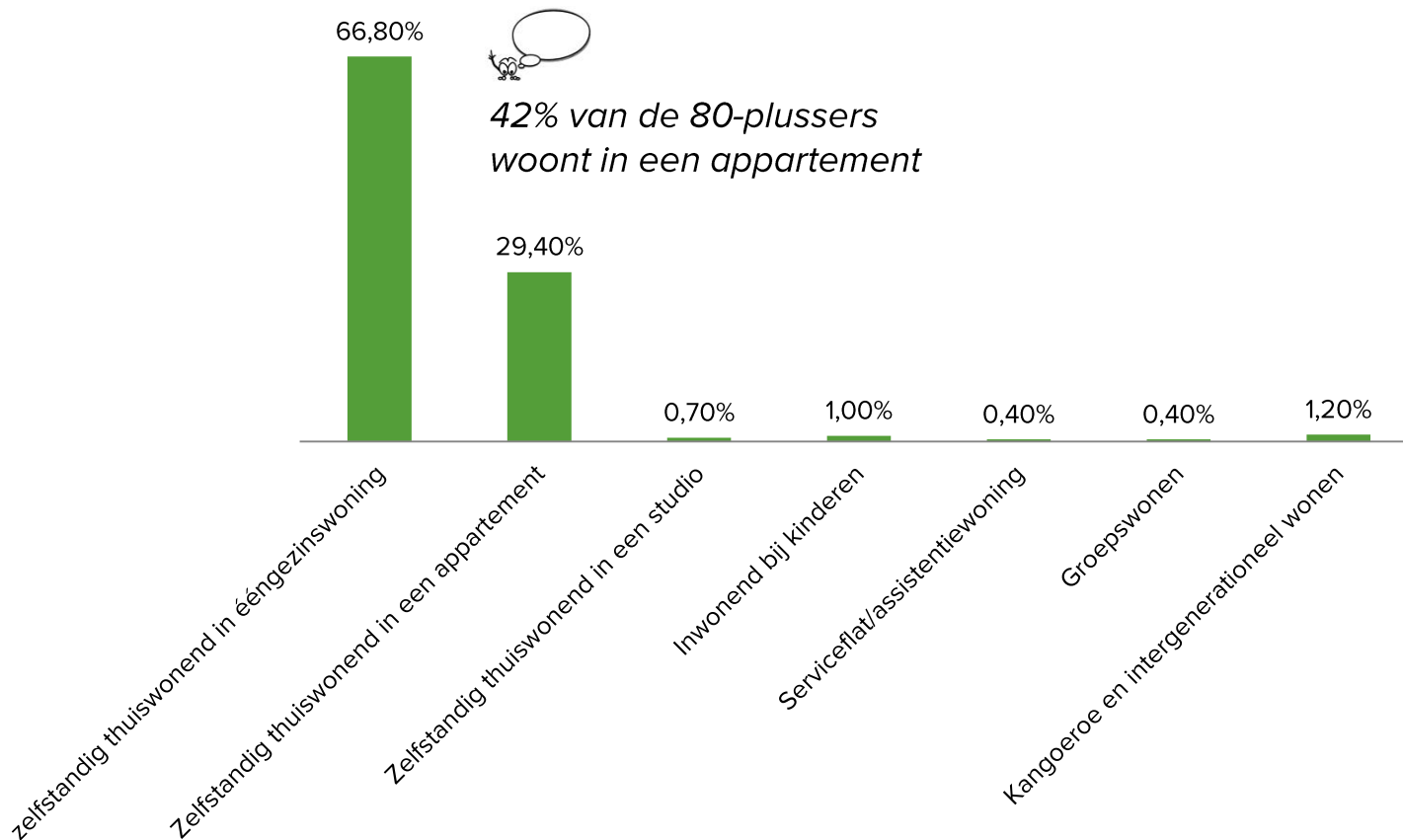
Huisvesting per leeftijdscategorie

Huisvesting geografisch

Woonvormen

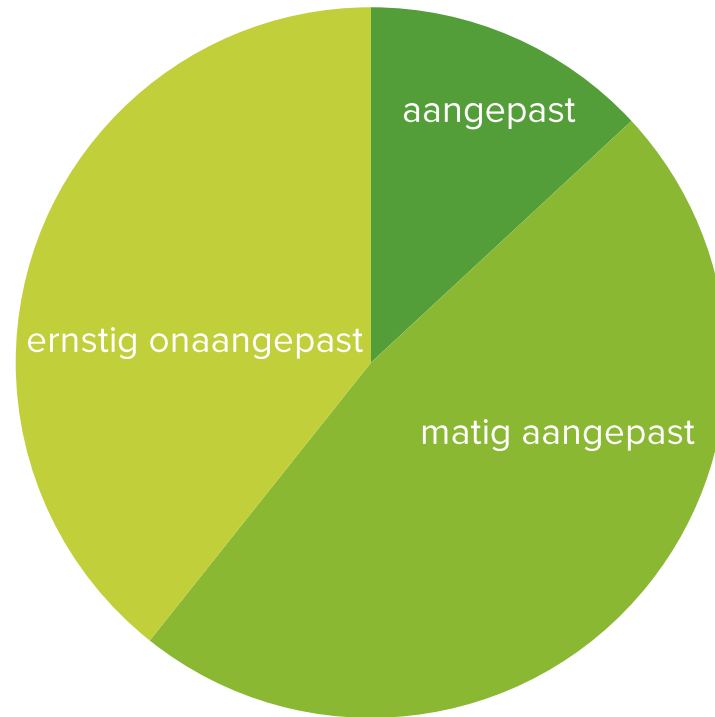
Onaangepaste woning

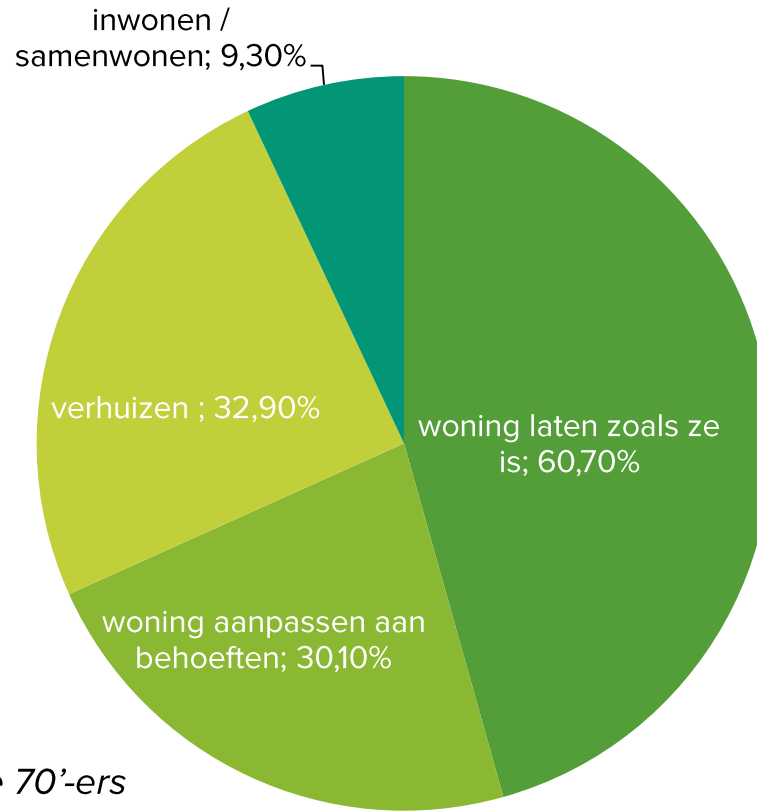
45% van de 60'-ers vinden hun woning ernstig onaangepast

Onaangepast =

1. Trappen
2. Woning te groot

Onaangepaste woning

*36% van de 70'-ers
willen woning aanpassen*

Aandachtspunten & kansen

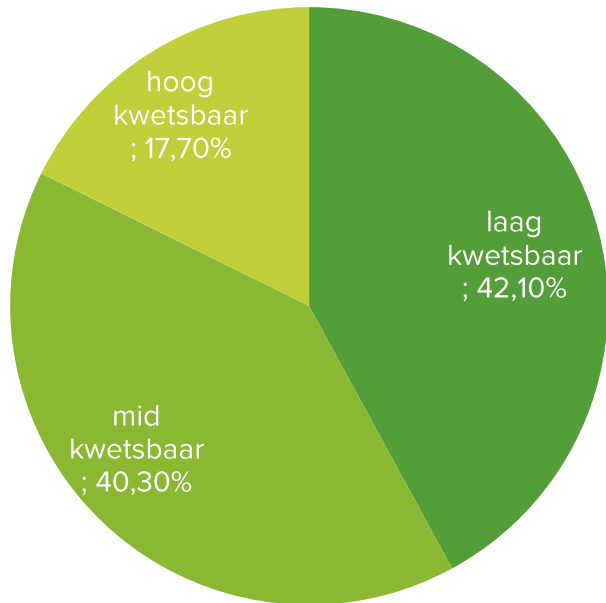
- ❑ Belang woonomgeving neemt toe naarmate men ouder wordt. In kaart brengen woonsituatie ouderen.
- ❑ Moving in time > < Ageing in place /modulair wonen (BA 23, 448 & 449)
- ❑ Sensibiliseren en informeren over woningaanpassingen, online/offline (BA34 & 35) / Renovatiemobiel
- ❑ Sociaal Verhuurkantoor beter bekend maken (BA12)
- ❑ Homesharing & andere alternatieve woonvormen (BA21, 22 & 463): co-housing, kangoeroewoning, clusterwoning, assistentiewoning,...
- ❑ Opmaak woonbeleidsplan samen met Lier + woonbeleidsplan Vlaanderen

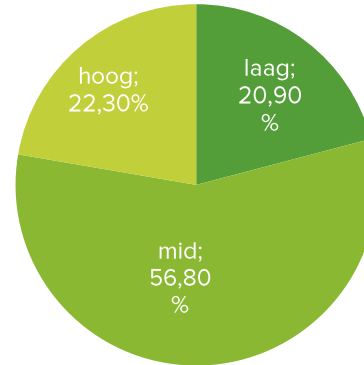
Leeftijdsvriendelijk Mechelen

Sociale cohesie & vrije tijd

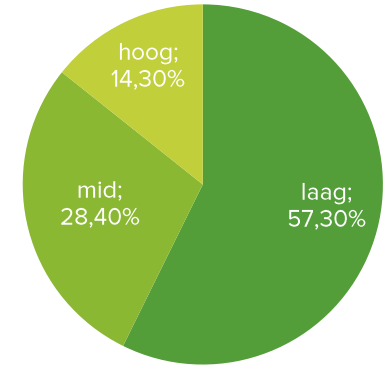
Kwetsbaarheid

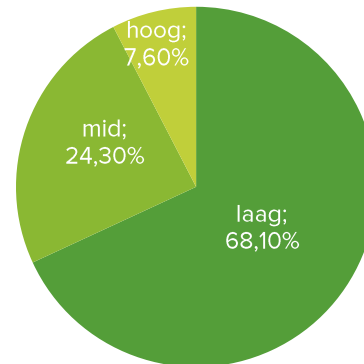
Sociaal kwetsbaar

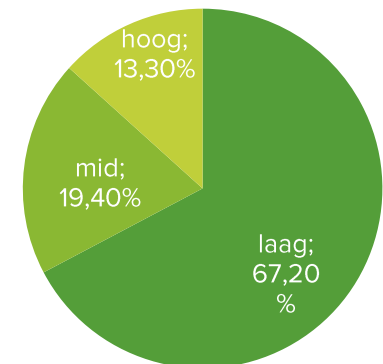
Omgevingskwetsbaar

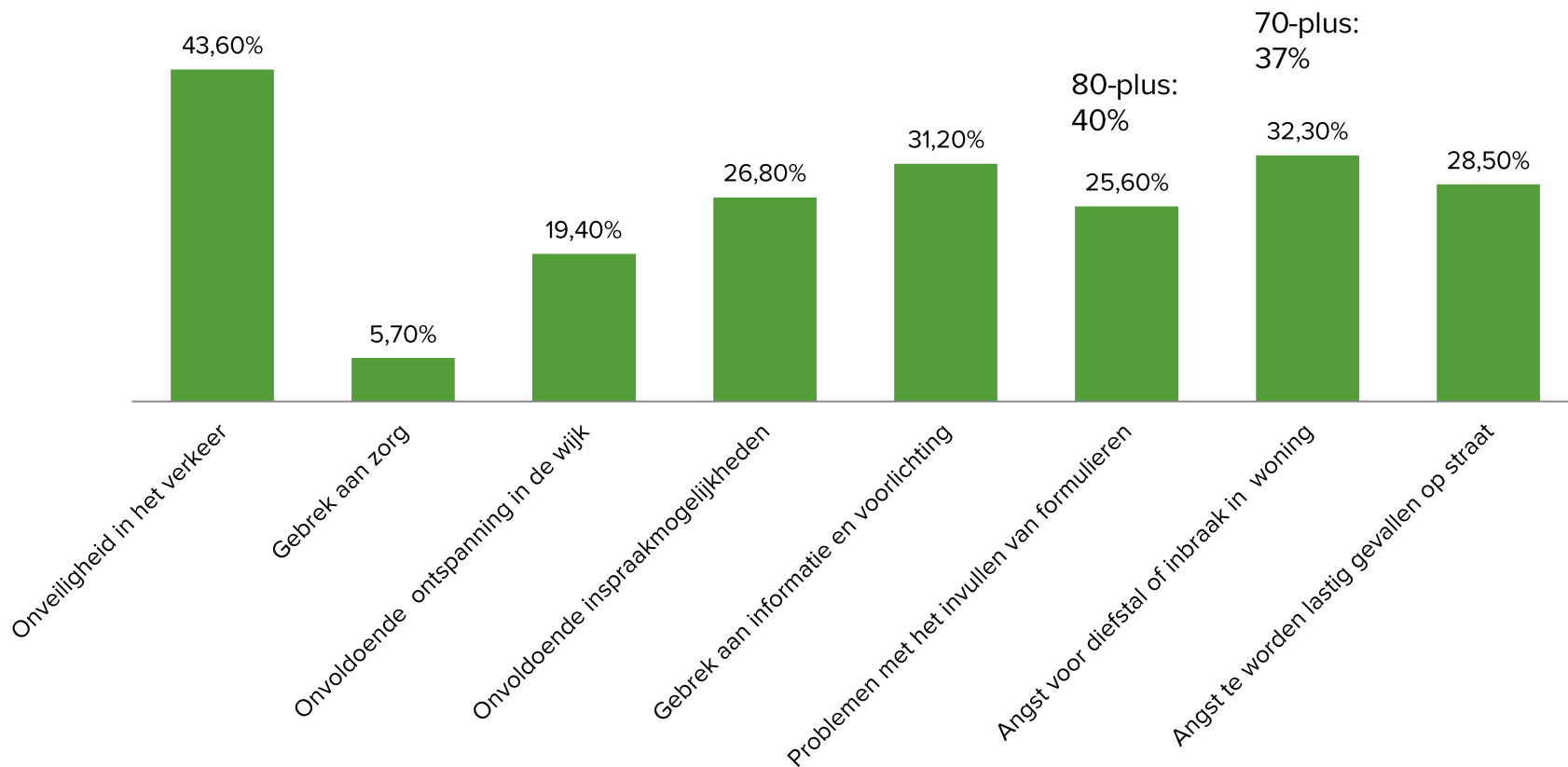
Psychisch kwetsbaar

Fysisch kwetsbaar

Ervaren problemen

De buurt

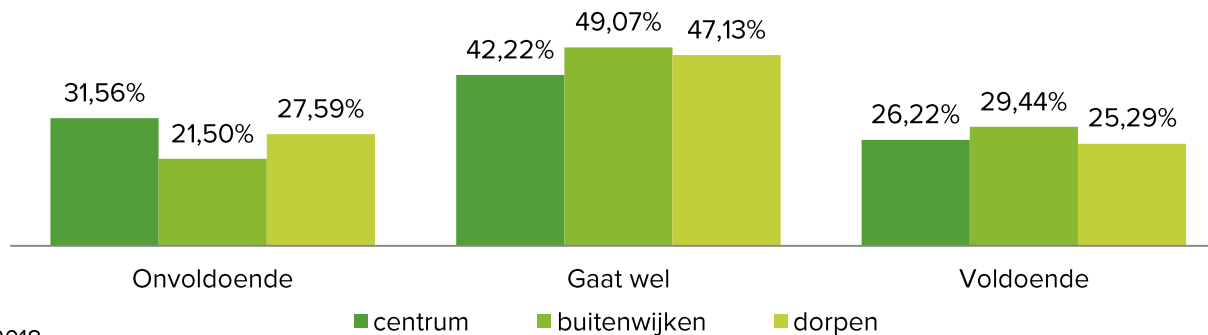
73 % woont graag in z'n buurt

22% is (zeer) betrokken in z'n buurt (in dorpen 26%; in de buitenwijken 17%)

8% voelt zich ernstig eenzaam (vooral 60'-ers); 35% spreekt van matig eenzaam zijn

2% kan op niemand beroep doen

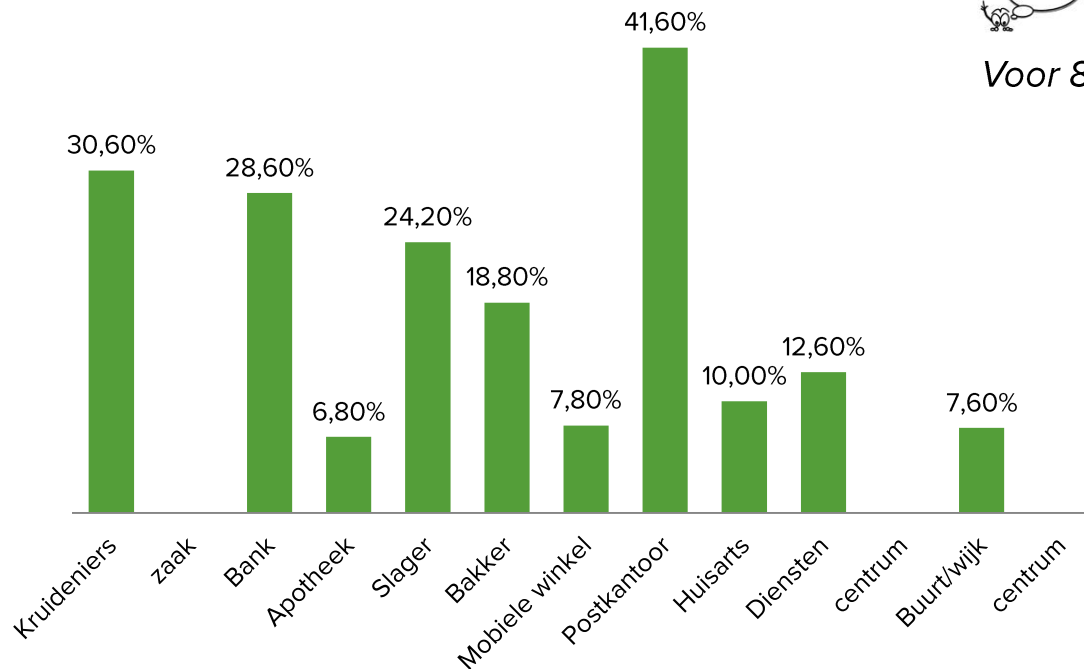
Activiteiten voor ouderen in de buurt: 27% vindt dit voldoende

De buurt

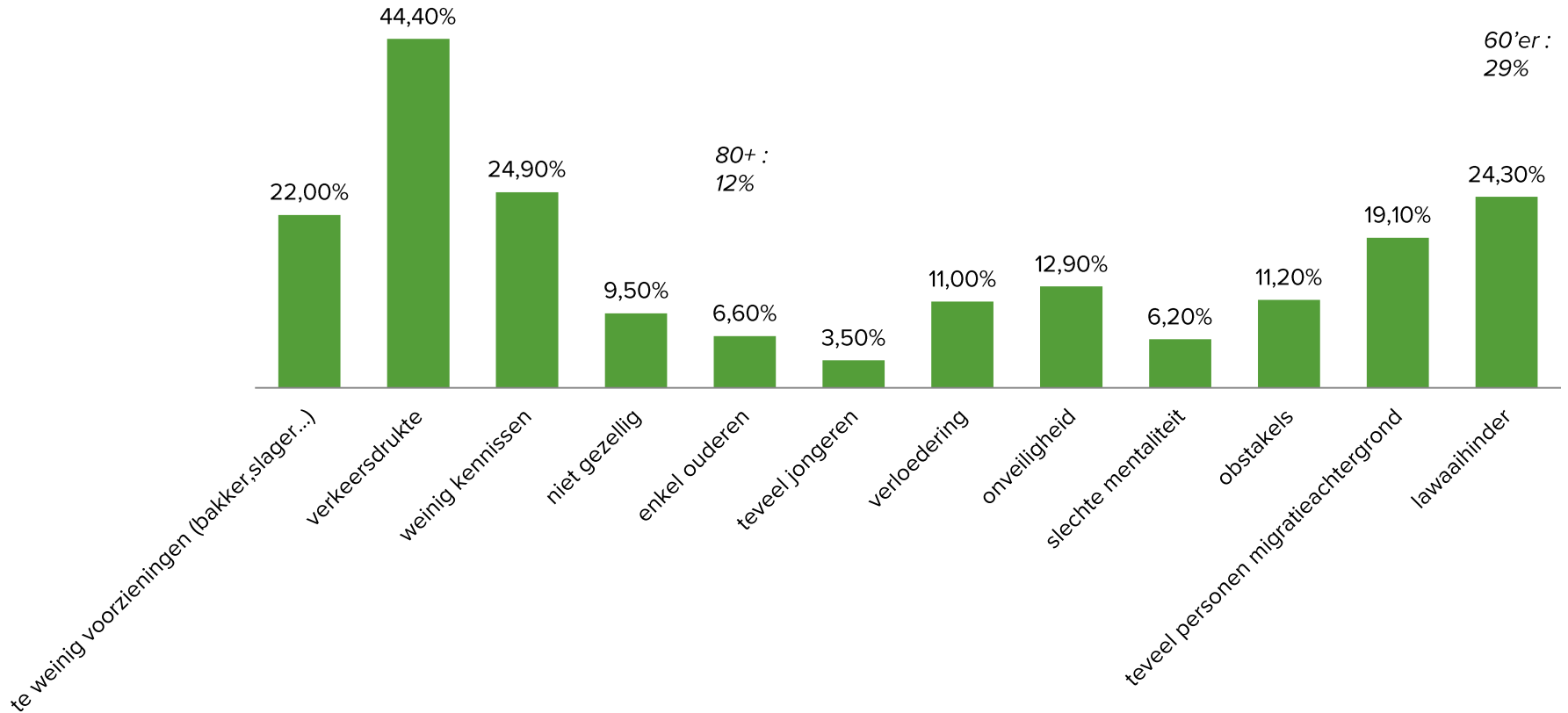
30% van de 80-plussers vindt de afstand tot voorzieningen te groot

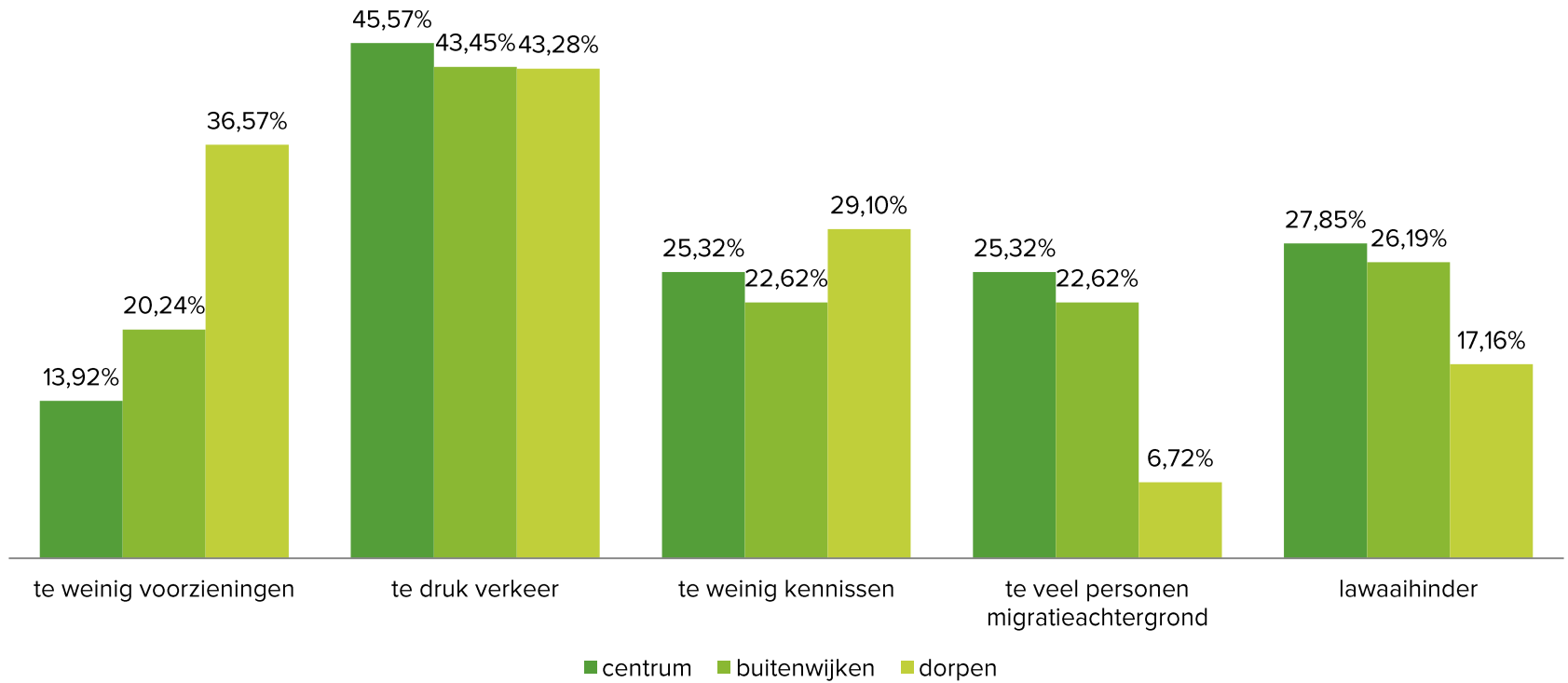
Voorzieningen die senioren missen

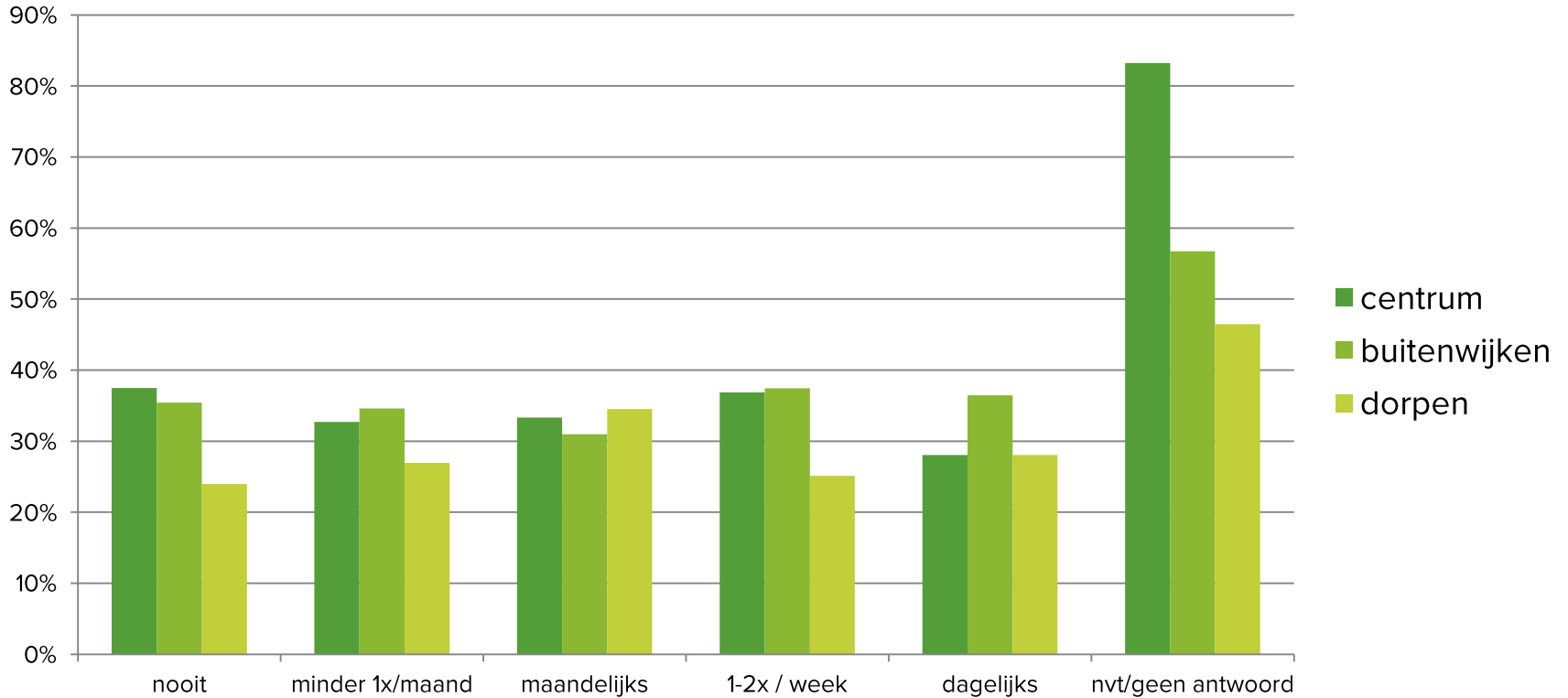
Voor 80-plussers liggen deze cijfers hoger

Van toepassing op de buurt

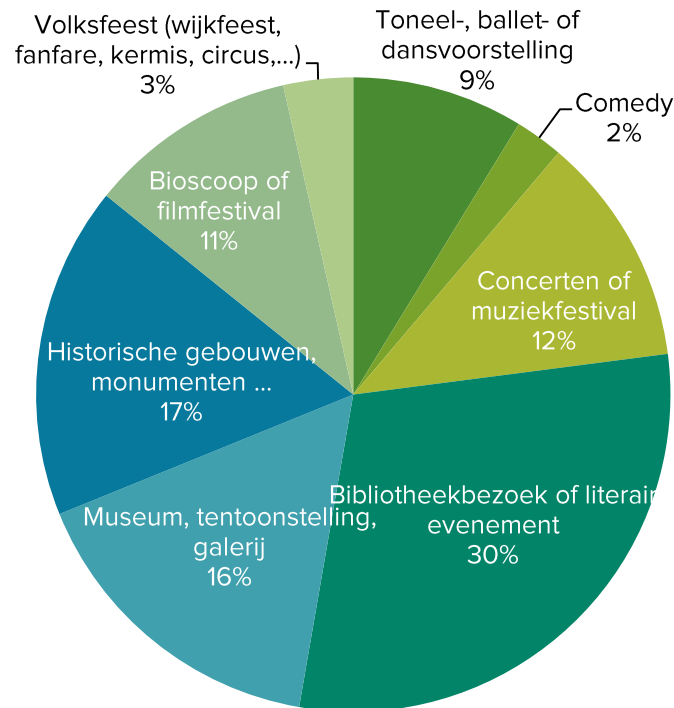

Frequentie contacten met buren

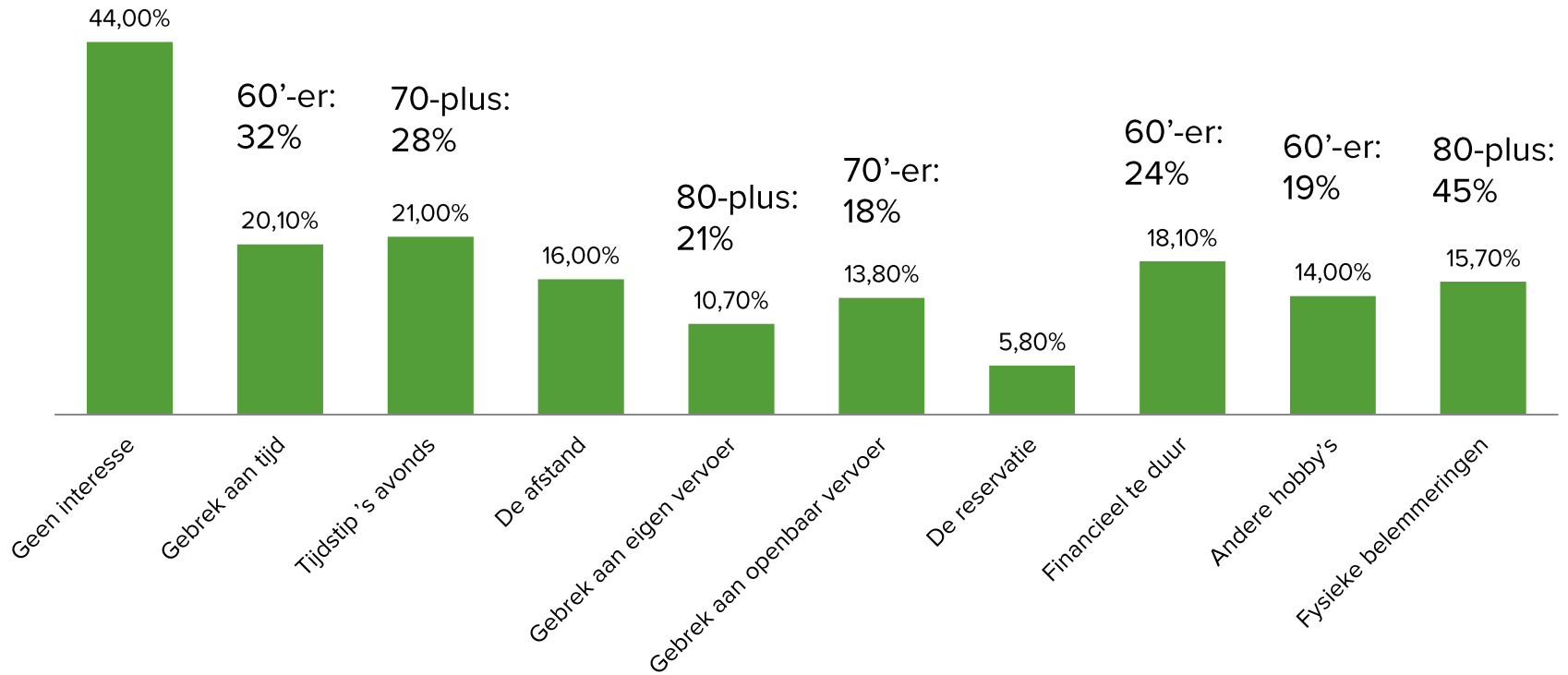
Cultuurparticipatie

22% van de 60-plussers neemt minimaal één keer per maand deel aan een cultureel evenement

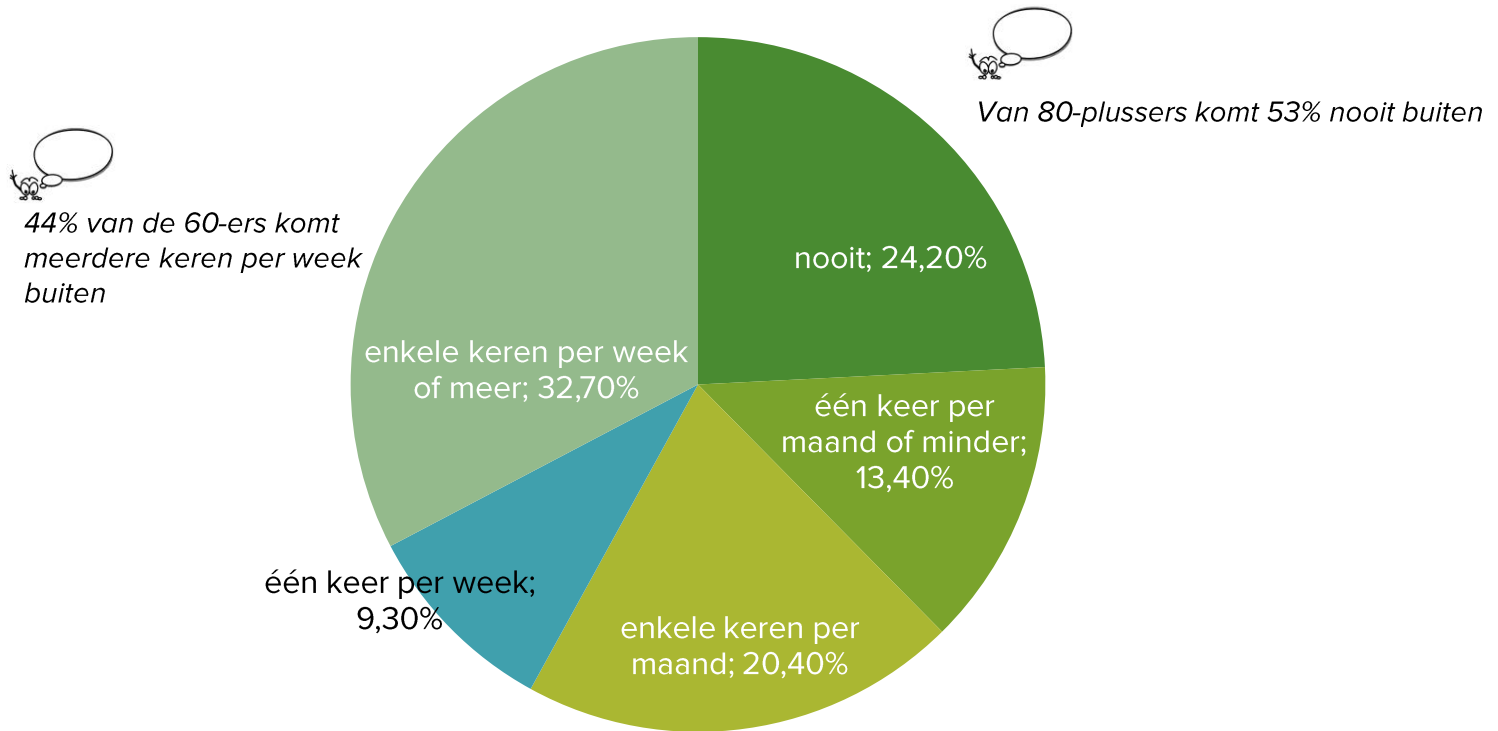

Cultuurparticipatie

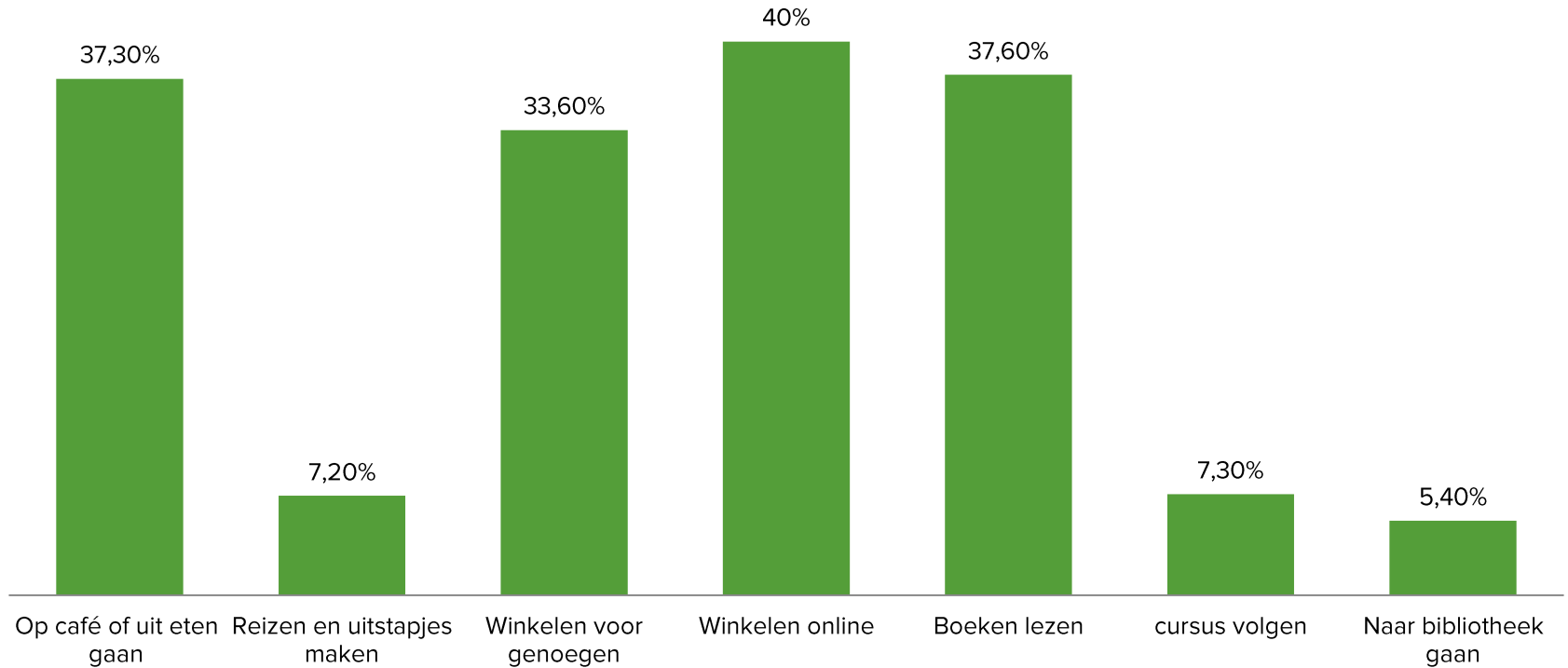
Reden van niet-deelname

's avonds op straat

Vrijetijdsbestedingen

Aandachtspunten & kansen

- ❑ BEN's (BA 397) – Ouderen als actieve schakel voor een hechtere buurt
 - atlas per buurt (BA533) - ontmoetingsplekken (BA44) – multifunctionele knooppunten (BA211) – Brede School (BA 314) – raamaffiches en gevelbanken (BA390&391)
- ❑ Intergenerationele (BA454&455) – Mengelmoes / wijk Bethaniënpolder
- ❑ Vereenzaming – meldpunt (BA400) - buddy's (BA 453) –Eenzame sokken – inzet technologie
- ❑ AAPvzw (Huisdier zkt. Plusbaasje)
- ❑ Vrijetijd – focus aanbod overdag (BA 447) – bibliotheek (BA450) – jonggepensioneerden (BA451)
- ❑ LDC's – mobiele (BA 370, 374, 457)

Leeftijdsvriendelijk Mechelen

Sociale inclusie

- Sociale inclusie draait om het gevoel deel uit te maken van een gemeenschap. Ver weg van stereotypen en veralgemeningen.

<https://www.youtube.com/watch?v=EHpmLbvAfPk>

Beeldvorming

'Kom, we gaan een beetje slapen hé'
**Kinderlijk taalgebruik in
woonzorgcentra tast
zelfbeeld senioren aan**

30/08/2014 om 03:00 door GLYNIS PROCUREUR - [Print](#) - [Corrigeer](#)

Beeldvorming

Beeldbank Vlaamse Ouderenraad

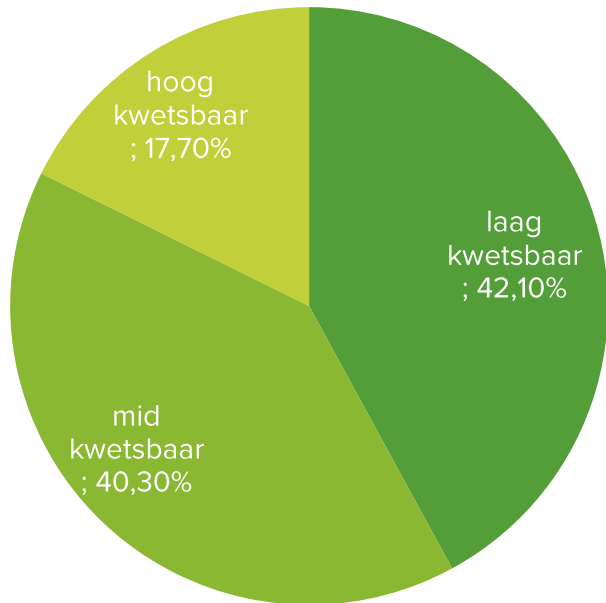
Station Perron 21

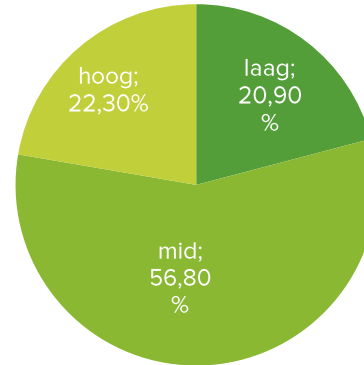
Diversiteit

- ❑ Breder dan etnisch-divers, ook gender, leeftijd,...
- ❑ weinig cijfergegevens
- ❑ Methodiek : verkennen – verdiepen – verderzetten (Vlaamse Ouderenraad)
- ❑ Gekleurde vergrijzing:
 - 10% heeft een migratie-achtergrond
 - Beperkte kennis van zorg- en dienstverleningsaanbod / te weinig inspelen op en kennis van hun noden en verwachtingen / minder familiale solidariteit / taalbarrières (KBS)
 - Meergeneratiehuishoudens (Studie Vlaamse overheid)
- ❑ Angstige houding t.o.v. diversiteit (19%)

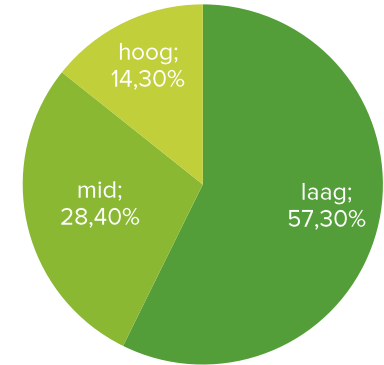
Kwetsbaarheid

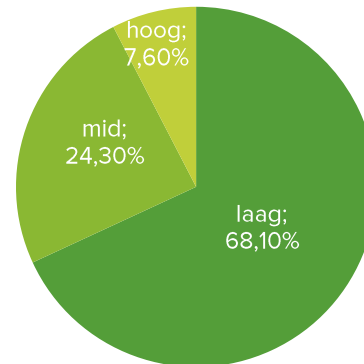
Sociaal kwetsbaar

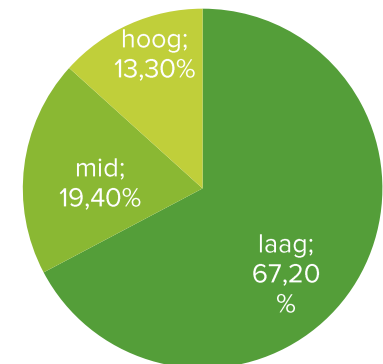
Omgevingskwetsbaar

Psychisch kwetsbaar

Fysisch kwetsbaar

Armoede

- ❑ 35% (= 6.860) komt moeilijk rond
- ❑ 27% (= 5.300) heeft minder dan € 1.500 / maand. 40% van hen is 80-plus en 33% zijn vrouwen.
- ❑ Mix van laag inkomen – verouderde (huur)woning – stijgende uitgaven voor zorg & gezondheid – zwak sociaal netwerk / vereenzaming – drempels bij vrijetijdsactiviteiten (financieel, mobiliteit,...)

Dementievriendelijk Mechelen

- 't MoNument inloophuis dementie
- Focus: wat kan een persoon met dementie nog WEL doen?
- Europees dossier ingediend
- Hilde De Weerdts maakt deel uit van ons team

Aandachtspunten & kansen

- ❑ 't moNument – inloophuis dementie
- ❑ Armoede & kwetsbaarheid (BA357) – integrale buurtontwikkeling in aandachtsbuurten
- ❑ Respect / Mensenrechten / Stereotypen vermijden (BA417)
- ❑ Cultuursensitieve zorg (BA 427)
- ❑ Personen met een migratie-achtergrond: intergenerationeel werken

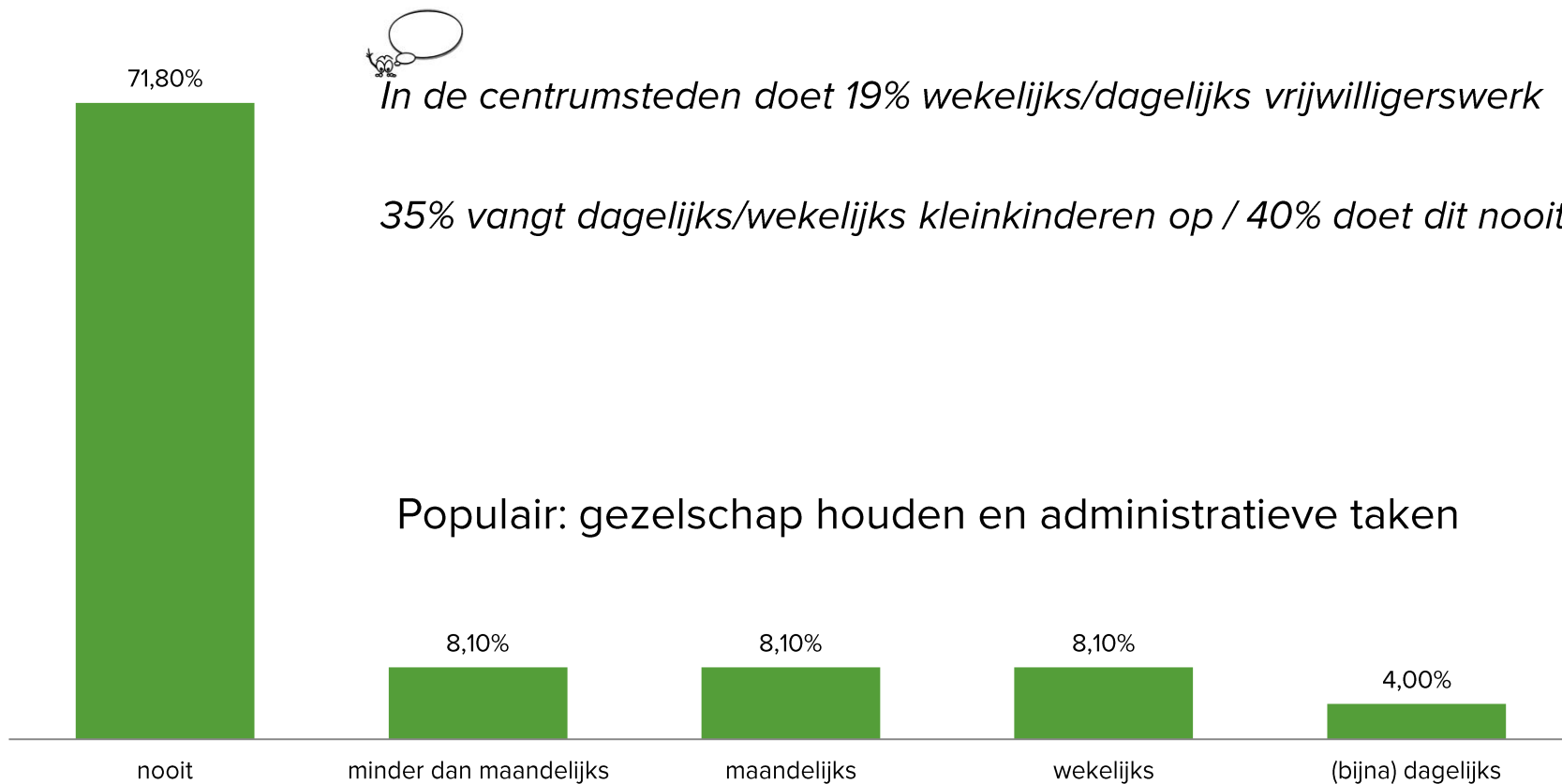

Leeftijdsvriendelijk Mechelen

Engagement en burgerparticipatie

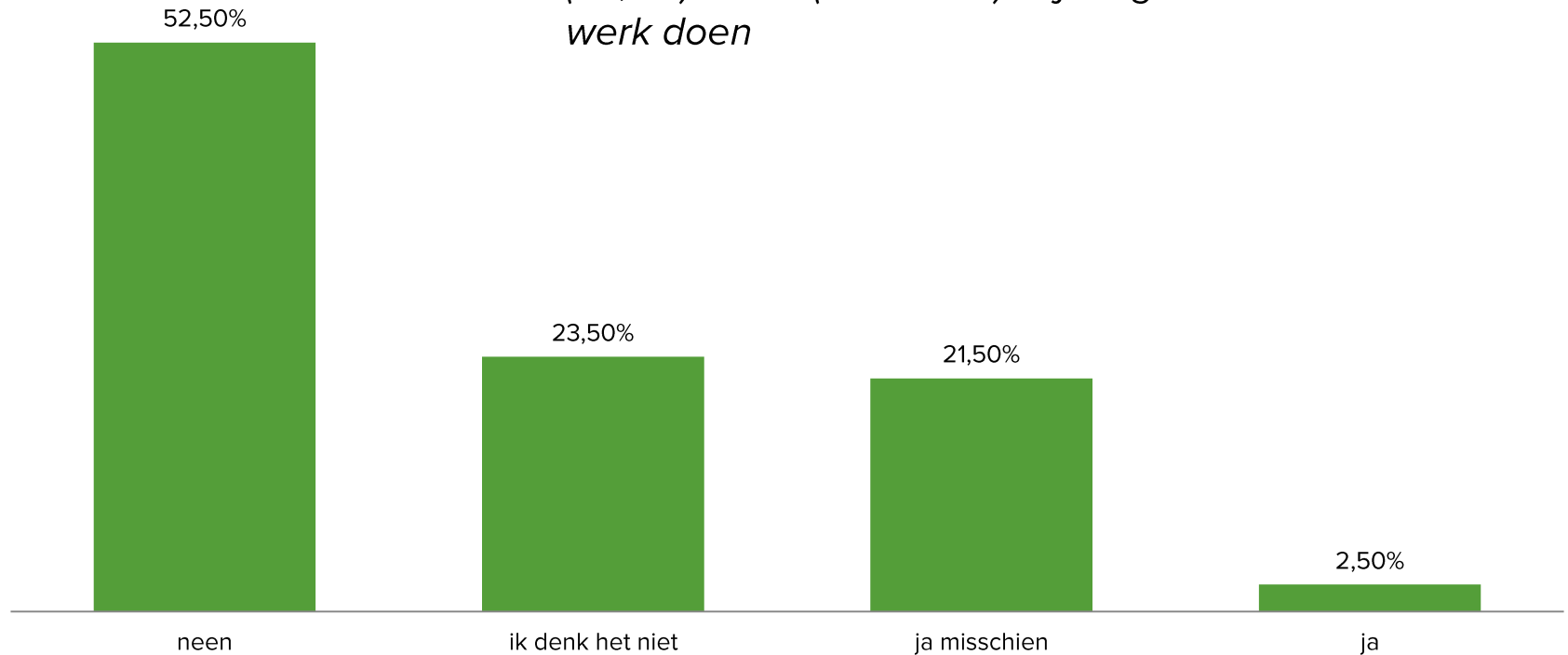
Vrijwilligerswerk

Potentieel vrijwilligerswerk

60-69-jarigen (34%) en 70-79-jarigen (24,8%) willen (misschien) vrijwilligerswerk doen

Verenigingen

- 17% is lid van een ouderenvereniging
- 15% is lid van een sportvereniging
- 10% van een socio-culturele vereniging

Mechelse ouderenraad

- Nieuwe statuten (december 2019)
- **Iedereen** is welkom op de plenaire vergaderingen (voorwaarde: formulier invullen); enkel 60-plussers hebben stemrecht www.mechelen.be/ouderenraad
- Werken in **(deel)teams** rond evenementen, adviezen, verenigingen, communicatie, ...

Aandachtspunten & kansen

- ❑ De bijdragen van ouderen aan onze samenleving stoppen niet op de dag van hun pensioen. Vele ouderen nemen diverse rollen op: zorg voor kleinkinderen, vrijwilligerswerk, mantelzorg, een engagement in een bestuur ...
- ❑ Vernieuwde adviesraad Mechelse Ouderenraad (BA 475)
- ❑ Vrijwilligersplatform / Week vrijwilliger (BA 394, 452, 471)
- ❑ Verenigingen
- ❑ Tewerkstelling – Competenties en vaardigheden inzetten (BA 207)

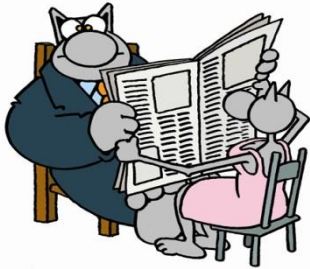
Leeftijdsvriendelijk Mechelen

Communicatie & informatie

Mechelse senioren kijken gemiddeld **3,9 uur TV** per dag.
De jongste senioren kijken gemiddeld minder (3,6 uur).
Vrouwen kijken meer uren TV dan mannen (4 uur).

20% van de Mechelse senioren leest nooit een **krant**; 60%
Doet dit dagelijks. Vooral de 70-79-jarigen lezen de krant
dagelijks (63%). Mannen (67%) lezen de krant vaker dan
vrouwen (54%).

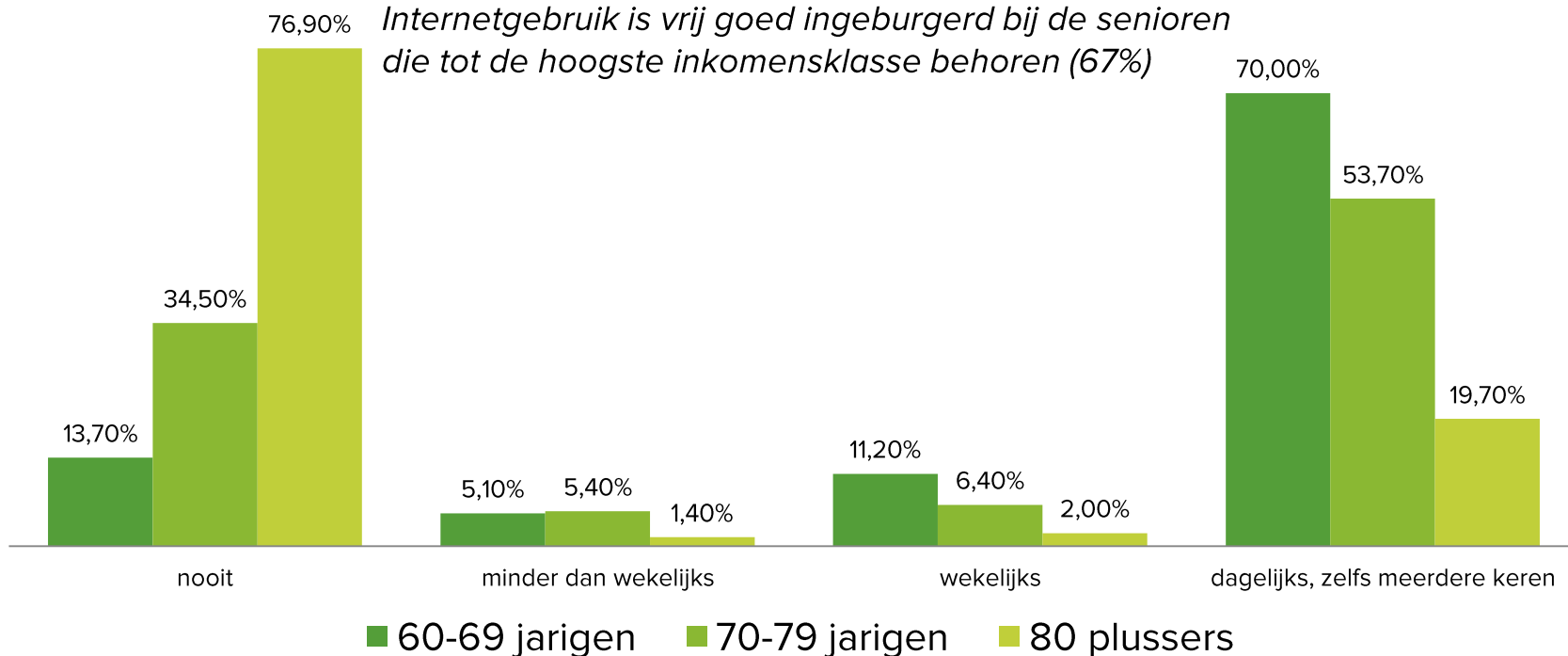

© Can Stock Photo

74% van de Mechelse senioren leest de **Nieuwe Maan**.
Vooral de 70-79-jarigen (78%); vrouwen (77%) meer dan mannen.
De Nieuwe Maan wordt meer gelezen door mensen met
een hoger inkomen (83%).

Internetgebruik

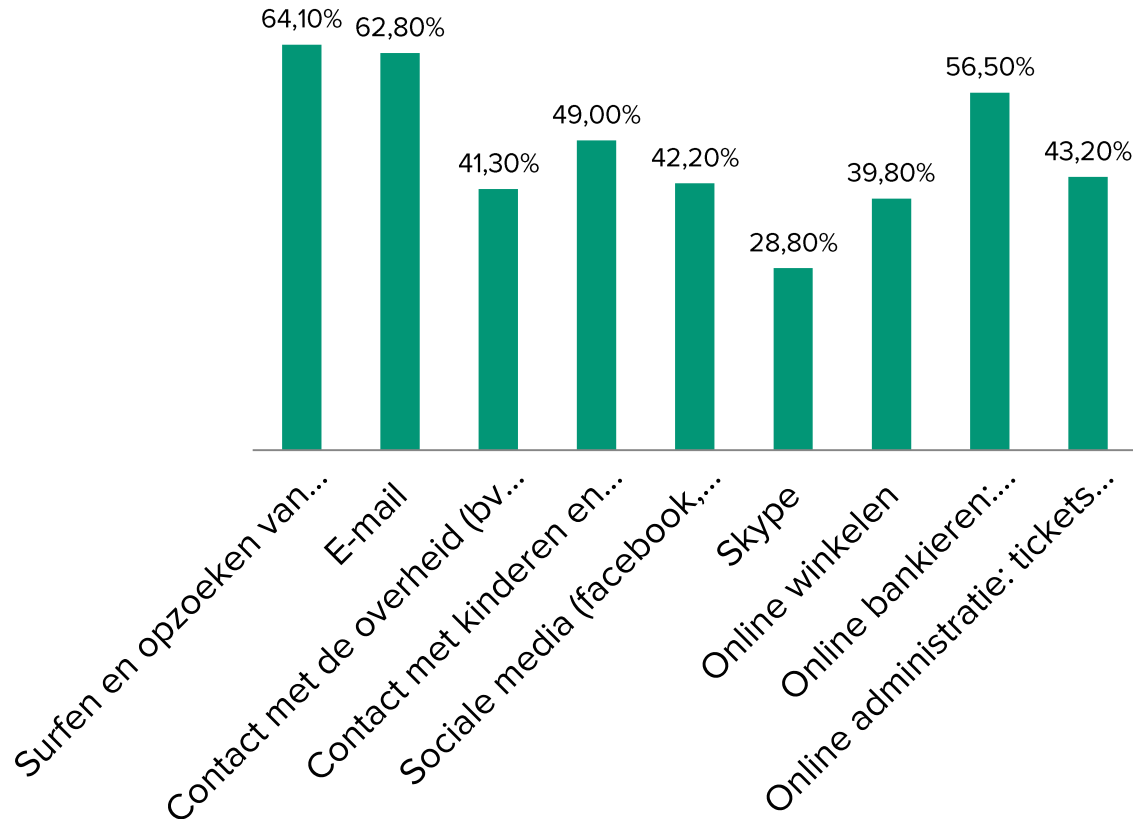
34.2% gebruikt **nooit** internet;
53.9% surft **dagelijks** en zelfs meerdere keren per dag.
Internetgebruik is vrij goed ingeburgerd bij de senioren die tot de hoogste inkomensklasse behoren (67%)

Wat doen senioren online?

Op alle terreinen is de **participatiegraad merkkelijk hoger** dan deze in de centrumsteden en in Vlaanderen.

Aandachtspunten & kansen

- Digitaliseren / online + offline / digipunten (BA 378&531)
- Nieuwe Maan
- Onthaal
- Direct marketing
- Zilveren zak i.s.m. Sint-Maarten

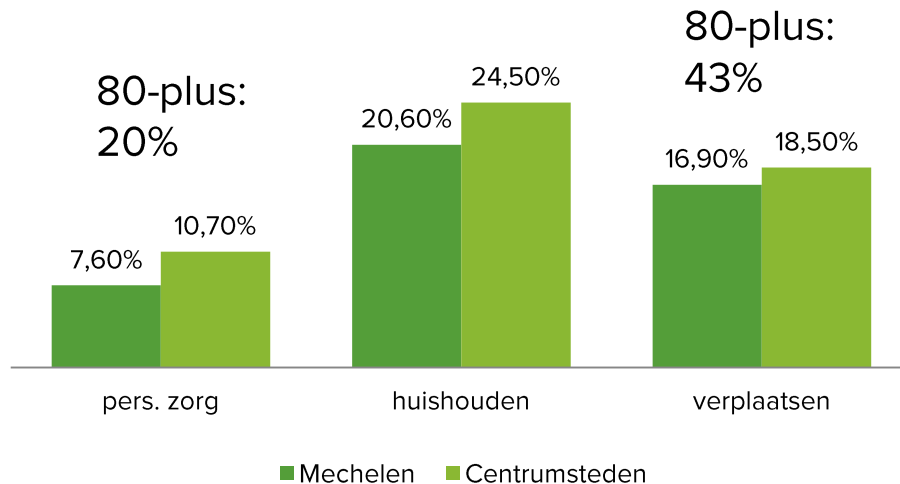

Leeftijdsvriendelijk Mechelen

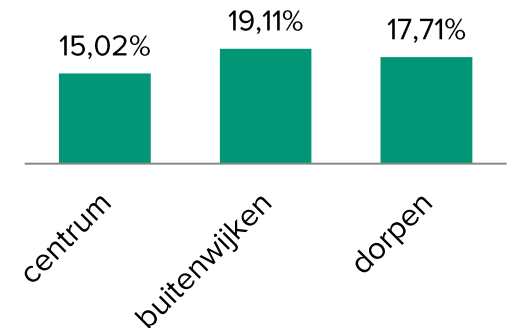
Gezondheid & zorg

Gezondheid & zorg

- Mechelse senior is gemiddeld gezonder dan zijn leeftijdsgenoten in de centrumsteden.
- Slechts **5,7%** geeft een gebrek aan zorg aan als een ervaren probleem.
- Heeft hulp nodig voor

Hulp bij verplaatsingen

Gezondheid & zorg

- *Bijna 7 op 10 hoort nog goed. 21% hoort slecht en draagt geen hoorapparaat (vooral mannen). Amper 9% draagt een hoorapparaat.*
- *37% ziet goed. 56% draagt een bril.*
- *22% valt 1 à 2 keer per jaar; 7% 3x of meer*
- *14% heeft minder sociale contacten tgv gezondheidsproblemen*

Gezondheid & zorg

- 17% slaapt slecht; 12% voelt constant spanningen
- 94% geeft aan tevreden te zijn over het leven.
- Mechelse senioren rapporteren minder depressieve stemmingen dan in centrumsteden.

Mantelzorg

- 54% helpt wekelijks iemand helpen
- 33% helpt dagelijks iemand
- 14% zorgt voor z'n partner; 8% voor z'n ouders

Hulp

- Informele hulp vooral van kinderen en partner
- Formele hulp van poetsdienst, huisarts en thuisverpleging

Sport en beweging

- 66% wandelt of fietst regelmatig
- *15% is lid van een sportvereniging*
- *78% is tevreden over de sport- en recreatiemogelijkheden voor ouderen*
- *30% tuiniert regelmatig (40% bij de 70'-ers)*

Aandachtspunten & kansen

- ❑ Mantelzorg
- ❑ Sport (o.a. G-sport BA475) en beweging
- ❑ Lokale voeding (BA496) & valpreventie
- ❑ Thuiszorg / zorgcoaches / eerstelijnszones
- ❑ WZC : inspraak bewoners (BA 460) & toelaten dieren (BA525)
- ❑ Cultuursensitieve zorg (BA 427) en intergenerationeel werken

Vragen?

